

ЗМІСТ

Засідання восьме, вечірнє
(Четвер, 12 вересня 2019 року)

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління безпекою автомобільних доріг»	...3
Заява фракції «Європейська солідарність»	...9
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності»	...11
Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правонаступництво України» щодо скасування дії актів СРСР та УРСР на території України»	...17
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування»	...27
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення адміністративних справ»	...37

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до статті 116 Регламенту Верховної Ради України щодо вимог до пропозицій і поправок до законопроекту, що готується до другого читання»	...44
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання законопроектів: «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо запровадження електронного документообігу, пов'язаного із законодавчим процесом»	...54
«Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» та до Регламенту Верховної Ради України щодо припинення відшкодування народному депутату України витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, у разі пропуску без поважних причин пленарних засідань Верховної Ради України або засідань комітетів Верховної Ради України»	...61

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ВОСЬМЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
12 вересня 2019 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, заходьте, будь ласка, до залу. Секретаріате, запросіть, будь ласка, народних депутатів України.

Шановні народні депутати, будь ласка, займайте свої робочі місця і підготуйтеся до реєстрації. Шановні народні депутати, вставте, будь ласка, картки та підготуйтеся до реєстрації. Прошу зареєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 323 народних депутати України. Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні народні депутати, пропоную перейти до розгляду питань порядку денного. Вам роздано проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління безпекою автомобільних доріг» ([№ 1061](#)). Пропоную розглянути законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 195.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 195, проти – 0, утрималися – 16. Дякую, колеги.

Слово для доповіді надається народному депутату України Олександру Миколайовичу Кубракову.

КУБРАКОВ О.М., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня! Шановний

Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати! До вашої уваги пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління безпекою автомобільних доріг» (№ 1061). Мета прийняття законопроекту – створення правового регулювання аудиту безпеки автомобільних доріг шляхом незалежної, детальної, системної, технічної оцінки інженерних рішень щодо складових автомобільних доріг з метою визначення їх впливу на забезпечення безпеки дорожнього руху, що здійснюється на всіх етапах від планування до введення в експлуатацію та під час експлуатації з метою забезпечення безпеки дорожнього руху.

За основу для розробки законопроекту було взято положення Директиви 2008/96/ЄС від 19 листопада 2008 року «Про управління безпекою дорожньої інфраструктури».

Уперше майже 30 років тому у Великій Британії запровадили процедуру аудиту безпеки доріг, що проводиться на всіх стадіях: від проектування до експлуатації. Країни, які запровадили проведення аудиту безпеки доріг відзначають, що аудит безпеки доріг – це ефективний засіб попередження дорожньо-транспортних пригод.

Ризик травмування або загибелі людей на дорогах в Україні у п'ять-шість разів вищий ніж у розвинутих європейських країнах. Тільки на автомобільних дорогах України щорічно гине близько 3,5 тисячі людей. Одна з причин, чому склалася така ситуація, це відсутність в Україні законодавчої бази щодо механізму оцінки впливу автомобільної дороги в цілому.

Враховуючи викладене, законопроектом пропонується внести зміни до законів України «Про дорожній рух» та «Про автомобільні дороги». Передбачається запровадження проведення аудиту безпеки автомобільних доріг і перевірки безпеки автомобільних доріг, зокрема, на міжнародних та національних автомобільних дорогах як обов'язкового, на всіх інших – добровільного.

Прийняття законопроекту дасть змогу запровадити аудит безпеки автомобільних доріг як високоефективний та економічно вигідний інструмент підвищення рівня безпеки на дорогах. Прошу підтримати прийняття даного законопроекту за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається першому заступнику голови Комітету з питань транспорту та інфраструктури Юлії Леонідівні Клименко.

КЛИМЕНКО Ю.Л., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Добрий день, шановні колеги! Комітет з питань транспорту та інфраструктури розглянув законопроект № 1061 і підтримує його прийняття в першому читанні.

Що нового пропонується запровадити цим законопроектом? Як він змінюватиме наше життя? Перш за все він вводить нове поняття і новий сервіс, який буде надаватися в обов'язковому чи добровільному порядку, – це аудит безпеки автомобільних доріг. Це означає, що будь-яке проектне рішення, яке буде пропонуватися будівельниками або генпідрядниками для державних доріг національного значення, повинно проходити аудит безпеки автомобільних доріг. Такий аудит за розрахунками авторів законопроекту, буде додатково коштувати від 5 до 15 відсотків проектної вартості доріг. Тобто вартість доріг буде збільшуватися. Це світова практика. Зазначу, що це гарна європейська та світова практика мати аудит безпеки автомобільних доріг.

На жаль, інститут аудиторів в Україні на даний момент відсутній. Є технічний, ви знаєте, і авторський нагляд проектних і будівельних рішень. Але аудит, дійсно, повинен поліпшити безпечність наших доріг. На жаль, оскільки цей інститут на сьогодні відсутній, ми не знаємо, як буде здійснюватися сертифікація спеціалістів. Тобто законопроектом повинно бути чітко визначено як саме це буде здійснюватися, щоб не було чергової профанації та корупційної схеми. Зазвичай у Європі людина, яка стає аудитором доріг як мінімум п'ять років до цього є помічником сертифікованого аудитора, має профільну освіту. Має п'ять років досвіду з розслідування пригод і аварій на дорогах.

Я закликаю вас підтримати цей законопроект у першому читанні і доопрацювати його до другого читання. Комітет підтримує цей законопроект у цілому.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Сергій Федорович Швець, фракція політичної партії «Слуга народу».

ШВЕЦЬ С.Ф., секретар Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (одномандатний виборчий округ № 214, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Прошу передати слово колезі Скічку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Олександрович Скічко.
Іван Іванович Крулько, фракція «Батьківщина».

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Ви знаєте, благими намірами вимощена дорога в пекло. Я уважно читаю законопроект № 1061, який нам роздали. Законопроектом передбачено, що тепер на всіх стадіях від проектування, будівництва, введення в експлуатацію і потім уже в період експлуатаційний буде діяти аудитор. Який аудитор – нікому не зрозуміло, як він буде відбиратися – нікому не зрозуміло. Але зрозуміло, що вартість українських доріг зросте, оскільки, відповідно до законопроекту, послуги цього аудитора будуть включені у вартість будівництва і експлуатації доріг. Це перше.

Друге питання, шановні колеги. А чи не здається вам, що введення такого аудитора це корупційна кормушка для когось? Коли будуть свої аудитори приходити контролювати нібито будівництво доріг, а насправді в штучному режимі дивитися кому давати дозвіл на введення в експлуатацію, а кому не давати, кому погоджувати будівництво доріг, а кому не погоджувати.

Якщо ми в цьому сесійному залі в цьому скликанні маємо твердий намір боротися з корупцією, то давайте з цією корупцією боротися, а не створювати додаткові органи, які цю корупцію будуть породжувати. Я вважаю, що цей законопроект категорично голосувати не можна. Якщо мова йде про будівництво міжнародних доріг, давайте будемо думати, яким чином зробити, щоб міжнародні аудитори були.

Стосовно введення таких штучних аудиторів в Україні. Це означає, знову розпочати корупцію.

«Батьківщина» не буде підтримувати цей законопроект і ми закликаємо зал відкласти його, тому що такі речі не мають жодного стосунку до того, щоб в Україні були якісні дороги. Треба дороги будувати відповідно до тих законів, які маємо. Рахункова палата і Державна служба аудиту повинні контролювати, щоб кошти правильно використовували...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити.

КРУЛЬКО І.І. І треба притягати до відповідальності тих, які сьогодні на дорожньому будівництві здійснюють корупційні діяння. Ось чим треба займатися, а не створювати додаткову корупціогенну структуру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Віталійович Забродський, фракція «Європейська солідарність».

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). «Європейська солідарність». Прошу передати слово Миколі Величковичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Величкович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Дуже добре, що є така річ, як інституційна пам'ять, і наше дев'яте скликання продовжує те, що було започатковано у восьмому скликанні, а саме законопроект № 1061 є похідним від законопроекту [№ 7320](#), який був зареєстрований 17 листопада 2017 року.

Звичайно, ми повинні турбуватися про наші дороги і про те, як вони зберігаються, турбуватися на стадії проектування, на стадії будівництва і на стадії експлуатації. Це надзвичайно потрібно. І можна сказати, що сьогодні день транспорту та інфраструктури, і це дуже приємно, тому що, насправді, це те, що турбує наших громадян. «Європейська солідарність» буде підтримувати цей законопроект у першому читанні.

Є певні застереження і у ГНЕУ, і в експертів, і в антикорупціонерів щодо речей, про які можемо дискутувати і які можемо покращити до другого читання. Тому «Європейська солідарність» голосуватиме за цей законопроект лише за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, всі бажаючі виступили? Якщо немає більше бажаючих виступити, обговорення питання завершено. Переходимо до голосування. Шановні народні депутати, займіть, будь ласка, свої робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління безпекою автомобільних доріг» ([№ 1061](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати і проголосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 248, проти – 4, утрималися – 44. Законопроект прийнято в першому читанні за основу.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 206, «Опозиційна платформа – За життя» – 6, «Європейська солідарність» – 20, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 4, «Голос» – 0, позафракційні – 12.

Шановні народні депутати, відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих

актів України щодо управління безпекою автомобільних доріг» (№ 1061). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 223.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Проголосували за – 223, проти – 14, утримався – 61.

Шановні народні депутати, переходимо до наступного питання порядку денного. Вам роздано проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності». Прошу... (*Шум у залі*).

СТЕФАНЧУК Р.О., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні колеги, до президії надійшла заява від двох фракцій про оголошення перерви.

Відповідно до пункту 15 частини першої статті 27 Регламенту Верховної Ради України надійшла заява від двох фракцій про оголошення перерви в пленарному засіданні Верховної Ради України, яку вони готові замінити виступом. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., *член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»)*. Шановні колеги, щойно стався безпрецедентний випадок. Регламентний комітет на своєму засіданні вирішив рекомендувати Верховній Раді України без обговорення прийняти рішення про позбавлення народного депутата України Геращенко І.В. права брати участь у п'яти пленарних засіданнях Верховної Ради України і довести таке рішення до відома виборців через газету «Голос України» (*Шум у залі. Оплески*).

Я прошу мені додати час, тому що мене не чути. Хочу наголосити, що ми живемо в демократичній країні, тому в цій демократичній країні, яку ми намагаємося зберегти, за це рішення проголосували лише представники однієї фракції «Слуга народу». Представники всіх інших фракцій проголосували проти. Це рішення було прийнято

через те, що Ірина Геращенко сказала з цієї трибуни (це цитувалося, відкрита інформація). Цитую ще раз: «Друзі, ви знаєте, п'ять років тому «зеленые человечки» захопили Крим, зараз «зеленые человечки» захоплюють український парламент, і насправді повністю його перекреслюють».

У цих словах Ірини Геращенко не згадувалася жодна фракція, жоден народний депутат. Ірина Геращенко, як і всі ми, протестувала проти згортання демократії в Україні, проти встановлення диктатури і тоталітаризму, які справді дорівнюють фактам знищення України, що чинять різні «зеленые человечки». Жодної образи, очевидно, не було.

Це рішення суперечить Конституції України, тому що, скасовуючи депутатську недоторканність, ми дозволили депутату з цієї трибуни висловлюватися спокійно і вірно. Це рішення обмежує право наших виборців, які голосували за «Європейську солідарність». Це рішення обмежує право нашої фракції, оскільки Ірина Геращенко не просто депутат, а співголова нашої фракції.

Ми вважаємо це рішення неконституційним, недемократичним, принизливим. Я хочу звернутися до представників усіх фракцій, які є в цьому залі, і навіть фракції «Слуга народу». Тут є багато моїх друзів, є багато молодих людей, є багато людей, які вміють тверезо мислити і які розуміють, що зараз оцими пальцями, які просто тиснуть кнопку, щодня вбивається демократія, щодня обмежується свобода слова. Завтра те саме скажуть вам.

Влада все одно зміниться, незважаючи на те, що хтось бажає побудувати диктатуру. Хтось за висловлювання буде опинятися у в'язниці. Це перший дзвіночок закінчення демократії в Україні, чого ніколи не було за роки української незалежності.

Я прошу вас не підтримувати обмеження демократії. Я прошу вас бути солідарними і відповідальними. Я прошу вас разом будувати Україну. Ми фракція опозиційна, але ми фракція конструктивна. Ми готові з усіма для цього співпрацювати. Ми просимо вас не встановлювати диктатуру, поважати права всіх виборців і бути солідарними.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, повертаємося до порядку денного. Вам роздано законопроекти «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності» ([№ 1056](#) і [№ 1056-1](#)). Пропонується розгляд за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 228, проти – 5, утрималися – 60.

Слово для доповіді надається народному депутату України Олені Олексіївні Шуляк.

ШУЛЯК О.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги, шановна президіє, шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності» (№ 1056).

Як відомо, останні кілька років проблема незахищеності власників як нерухомості, так і корпоративних прав набула особливої гостроти. Не тільки бізнесмени потерпають від того, що їх позбавляють права власності на нерухоме майно та корпоративні права, але і звичайні громадяни потерпають від того, що їхні квартири можуть бути переписані злочинцями.

Метою законопроекту є забезпечення додаткових гарантій захисту права власності в Україні. Цим проектом закону передбачається усунути з ринку так званих акредитованих суб'єктів – це такі недержавні організації, які регулярно, на жаль, виконували функції «чорних» реєстраторів та були одним з елементів злочинних схем.

Також законопроектом передбачено, по-перше, впровадити принцип одночасності вчинення нотаріальної дії та державної реєстрації прав.

По-друге, підвищити відповідальність за порушення відповідних реєстраційних процедур.

І, по-третє, запровадити обов'язковість нотаріального посвідчення договорів про відчуження корпоративних прав.

Внаслідок прийняття цього законопроекту кількість рейдерських захоплень нерухомого майна та корпоративних прав планується значно зменшити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді альтернативного законопроекту № 1056-1 надається народному депутату України Миколі Олексійовичу Стефанчуку. Миколо Олексійовичу, запрошую на трибуну.

СТЕФАНЧУК М.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 187, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Усі ми чудово знаємо, що власність в Україні є найвищим економічним благом, яке може бути у людини. Власність має бути недоторканною і захищеною. Через певні причини, через якісь економічні передумови в Україні виник прошарок «чорних» нотаріусів та «чорних» реєстраторів, які без згоди власників здійснюють перереєстрацію майна та корпоративних прав.

Було запропоновано чудовий законопроект, який нами було доопрацьовано, внесено низку поправок, що з моменту вступу в силу цього закону унеможливить роботу «чорних» нотаріусів та «чорних» реєстраторів. Ми хочемо створити систему, за якої право власності кожної особи, кожного підприємця буде захищено.

Тому, шановні колеги, я прошу вас підтримати цей законопроект. Він ефективний, виважений, потрібний на сьогодні як з практичної, так і з наукової точки зору. Сподіваюся на вашу підтримку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, до слова запрошується співдоповідач – голова підкомітету Комітету з питань правової політики Ігор Павлович Фріс.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Микола зауважив, що є «чорні»

нотаріуси, то так сталося, що я «білий» нотаріус, єдиний нотаріус у цій сесійній залі на сьогодні, який і реєстратором був, і нотаріусом, і можу фахово оцінити цей законопроект, поданий нашою колегою Оленою Шуляк і опрацьований мною та Миколою Олексійовичем у Комітеті з питань правової політики.

За дорученням Голови Верховної Ради України комітетом було опрацьовано два законопроекти – № 1056 і № 1056-1. Основні положення обох законопроектів передбачають: припинення діяльності, як уже було сказано, акредитованих суб'єктів; запровадження нотаріального посвідчення договорів про відчуження корпоративних прав; впровадження принципу одночасності вчинення нотаріальної дії та державної реєстрації.

Одночасно з цим Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України було визначено, що законопроект № 1056-1 доцільніший, вмотивованіший, має більше якісних показників, і його рекомендовано взяти за основу і прийняти в першому читанні.

До позитивних рис цього законопроекту слід віднести ті, які визначають: що одночасність вчинення нотаріальної дії та державної реєстрації прав не розповсюджується на ті правочини, які передбачають певну відкладальну умову; можливість державним і приватним нотаріусам у разі блокування доступу до реєстру, вчиняти інші нотаріальні дії і отримувати інформацію з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та багато чого іншого, наприклад, для оформлення спадщини.

На підставі викладеного Комітет з питань правової політики рекомендує Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності» (№ 1056-1, від 6 вересня 2019 року), поданий народним депутатом Стефанчуком М.О. та іншими депутатами, прийняти за основу та в цілому.

І від себе прошу дати нам можливість все-таки його доопрацювати і подати вже такий законопроект, який повністю буде вмотивованим і забезпечить безперечне дотримання тих норм і прав, які мають громадяни при оформленні своєї власності і своїх корпоративних прав.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Тарас Петрович Тарасенко, фракція політичної партії «Слуга народу».

ТАРАСЕНКО Т.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Сергію Демченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Демченко, фракція «Слуга народу».

ДЕМЧЕНКО С.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»).
Колеги, я і вся наша фракція будемо підтримувати цей законопроект. Хочу сказати, що він спрямований на якнайшвидше прийняття тих змін, які припинять технічне рейдерство, що існує на сьогодні в нашій країні. Що мається на увазі під технічним рейдерством? Що прокинувшись зранку, ви о 9 годині побачили, що ви вже не є власником своєї власності, о 10 годині ви побачили, що власником вашої власності є інша особа і так кожен годину змінюється новий власник, і ви вже, незрозуміло взагалі яке відношення маєте до цієї власності.

Саме до такого технічного рейдерства призвели такі собі акредитовані суб'єкти. Хто це такі? Це «кишенькові» реєстратори. Вони були запроваджені, на жаль, колишнім міністром юстиції, який впровадив таку систему, на мою думку, саме для того, щоб депутати та інші особи, які в той час мали відповідно можливості, заводили собі «кишенькових» суб'єктів. Я хочу сказати, що депутатам з фракції «Слуга народу» не потрібні «кишенькові» реєстратори. Саме ліквідація цих реєстраторів, акредитованих суб'єктів і передбачена цим проектом закону. Крім того, законопроектом передбачена персональна

ідентифікація всіх осіб, у кого на сьогодні є відповідні ключі реєстрації, щоб не було таких випадків, коли даний ключ реєстрації використовується невідомими суб'єктами, які з незрозумілих підстав його отримали. Законопроект підтриманий міністром юстиції, і він є першим кроком до скасування такого явища як рейдерство у нашій країні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Владиславович Соболев, фракція «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановні колеги, наша фракція уважно розглянула ці законопроекти і вважає, що доопрацьований законопроект із значком один є набагато кращим. Загалом порядок врегулювання питань з «чорними» реєстраторами і «чорними» нотаріусами, що є не менш важливо, є актуальним. Із своєї власної практики я можу навести десятки прізвищ «чорних» нотаріусів, з приводу яких я звертався до попереднього міністра юстиції Петренка, його заступників, але, на жаль, я зрозумів, що це була марна справа.

Насамперед з чим я хотів би звернутися до представників нового Міністерства юстиції – проаналізувати практику, яким чином ці правочини здійснювалися одними і тими самими нотаріусами стосовно власності в Запоріжжі, Дніпропетровську, Львові, Києві. І перша норма, яка тут запроваджується, це саме знаходження майна безпосередньо і відношення його до офісу нотаріуса за місцем знаходження, є дуже важливою.

Не менш важливе питання, безпосередньо пов'язане з тим, щоб не було ніяких виключень, на жаль, навіть значок 1 має виключення, в разі, якщо це здійснено за електронного підпису на відповідному порталі. Наша фракція буде наполягати на тому, щоб це було виключено із практики, бо ми побачимо дуже швидко, за короткий період, коли такі самі угоди будуть вчинятися новими «чорними» нотаріусами і новими «чорними» реєстраторами.

Загалом ми вважаємо, що законопроект підготовлений достатньо якісно, і вперше, можливо, щодо таких важливих законопроектів

є висновок Головного науково-експертного управління підтримати його лише в першому читанні. Тому ми будемо голосувати «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Артур Володимирович Герасимов.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановна президіє! Даний законопроект на сьогодні дуже важливий і необхідний. Це перше.

Друге. Норми його дозволяють посилити захист прав власників нерухомого майна та корпоративних прав.

Третє. Ним ускладнюються можливості для рейдерства (вони тоді будуть дуже обмежені), яке протягом останніх років набуло загрозливих масштабів.

Мені добре відомо, коли я працював в уряді на посаді Першого віце-прем'єра, з вересня 2017 року по травень 2019 року була створена комісія, і спільно з народними депутатами України ми провели десять засідань. Ми розглянули більше 27 питань і зрозуміли, які великі збитки завдаються бізнесу, промисловості, і найголовніше, зростає недовіра іноземних інвесторів до України.

Хочу сказати саме про пропозиції, які звучать сьогодні в даному законопроекті.

Перше. Припинення діяльності акредитованих суб'єктів.

Друге. Запровадження обов'язковості нотаріального посвідчення договорів про відчуження корпоративних прав.

Третє. Впровадження принципу одночасності вчинення нотаріальної дії та державної реєстрації прав.

Четверте. Підвищення відповідальності за порушення відповідних реєстраційних процедур. Це ті процедури, які є необхідними.

Разом з тим ми розуміємо, що цей проект потрібно доопрацювати. Ми не будемо голосувати за законопроект № 1056. Ми підтримаємо фракцію політичної партії «Європейська солідарність» – проголосувати саме за основу законопроект № 1056-1. Спільна робота

з комітетом Верховної Ради до другого читання дозволить прийняти швидке рішення.

Пане Голово, пропоную скоротити термін розгляду. Такий закон є дуже необхідний сьогодні для підвищення довіри...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степане Івановичу.

Шановні колеги, всі бажаючі виступили? Обговорення питання завершено. Переходимо до голосування. Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності» ([№ 1056-1](#)), який був підтриманий комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 327.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 327, проти – 2, утримався – 1.

Шановні колеги, скажіть, будь ласка, чи можемо ми цей законопроект розглядати... Ні. Добре.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності» ([№ 1056-1](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 279, проти – 1, утрималися – 49.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Вам роздано проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правонаступництво України» щодо скасування дії актів СРСР та УРСР на території України» ([№ 1075](#)). Пропоную розглянути його за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 257, проти – 1, утрималися – 54.

Розглядаємо законопроект за скороченою процедурою.

Слово для доповіді надається народному депутату України Роксолані Андріївні Підласій.

ПІДЛАСА Р.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, законопроектом № 1075 ми пропонуємо скасувати дію актів радянського законодавства на території України. Правонаступництво було виправдане на початку 90-х років для молодої держави, але сьогодні нам 28 і ми тягнемо за собою чемодан без ручки. У нас немає повної бази радянського законодавства і бізнес витрачає шалений час та кошти на з'ясування змісту радянських актів. Навіщо?

Чинна стаття 3 Закону України «Про правонаступництво України» – це чорний ящик, з якого будь-який нечесний чиновник може дістати якийсь закон УРСР і пред'явити бізнесмену як чинний, натякаючи на хабар, а ми з вами про подібні факти ніколи не дізнаємося і не зможемо скасувати цей закон. Правова невизначеність створює тиск на бізнес, так само створюють тиск на бізнес Житловий кодекс Української РСР та Кодекс законів про працю України 1971 року. У нас всі айтішники сидять на ФОПах не тільки через оптимізацію податків, а ще й тому, що виконувати трудове законодавство сьогодні не вигідно ні роботодавцю, ні працівнику.

Я розумію ваші побоювання, нас запитують, як скасовувати акти, зміст яких невідомий, але у нас уже був такий досвід. У 2014 році Кабмін скасував усі санітарні норми і правила одним рішенням, і через кілька років Міністерство охорони здоров'я України звітує: немає жодного доказу, що зросла кількість отруєнь чи захворювань через скасування СанПіНів.

Також я хочу підкреслити, що законопроект № 1075 не скасовує Декларації про державний суверенітет України, Акта проголошення незалежності, актів, що стосуються територіального устрою чи членства Української РСР у міжнародних організаціях. Проект закону № 1075 також не стосується передачі Криму Україні. Ми пропонуємо остаточно поставити крапку в українській радянській історії. Сьогодні

ми будемо державу з сучасними правилами, які пишуться для українських людей, а не для обслуговування радянської тоталітарної системи.

Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові підкомітету Комітету з питань правової політики Олександровичу Мережку.

МЕРЕЖКО О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Комітет Верховної Ради України з питань правової політики за дорученням Голови Верховної Ради України від 30 серпня 2019 року розглянув на своєму засіданні 10 вересня 2019 року проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правонаступництво України» щодо скасування дії актів СРСР та УРСР на території України», поданий народним депутатом України Наталухою Д.А. та іншими депутатами.

Метою законопроекту є забезпечення права кожного знати свої права та обов'язки, а також скасування дії нормативно-правових актів, застосування яких є складним або неможливим.

Для досягнення поставлених цілей законопроектом передбачається: по-перше, скасувати дію на території України законодавства СРСР та УРСР, крім тих актів, що пов'язані із здобуттям Україною незалежності та іншими важливими питаннями (наприклад, адміністративно-територіальним устроєм, державним кордоном, міжнародними зобов'язаннями), а також організаційно-розпорядчих та індивідуальних актів; по-друге, продовжити тимчасову дію окремих актів радянського періоду до 30 вересня 2020 року.

На підставі вищевикладеного Комітет з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правонаступництво України» щодо скасування дії актів СРСР та УРСР на території України» прийняти за основу та в цілому з урахуванням пропозицій, які викладені у висновку комітету, а саме, цитую: «абзац другий розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

Стаття 3. Закони та інші акти органів державної влади і управління Союзу РСР та Української РСР, крім Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року, Акта проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року, актів, що стосуються Автономної Республіки Крим, адміністративно-територіального устрою України та державного кордону України, актів, що стосуються членства Української РСР у міжнародних організаціях, актів, якими надано згоду на обов'язковість міжнародних договорів, укладених Союзом РСР або Українською РСР, актів організаційно-розпорядчого характеру та індивідуальних актів, не діють на території України». Кінець цитати.

Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено голову підкомітету Комітету з питань правової політики Мережка О.О.

І нарешті я хотів би додати тільки одне...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Олександровичу, давайте трошки швидше, час, регламент.

Дякую.

МЕРЕЖКО О.О. Я тільки хотів сказати, що за часи незалежності ми збудували принципово іншу систему права, яка не має нічого спільного зі старою радянською авторитарною системою.

Тому треба підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Марина Вікторівна Нікітіна, фракція політичної партії «Слуга народу».

НІКІТІНА М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 82, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Андрію Костіну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Костін, фракція «Слуга народу».

КОСТІН А.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Ми вже 28 років живемо за якимись законами, нормативно-правовими актами Союзу РСР. Якщо це було виправдано у перші роки незалежності, то зараз у нас виникла така ситуація, коли ніхто не знає, які саме акти Союзу РСР ще діють на нашій землі.

Я вам скажу, що ніхто не зможе навіть теоретично і практично підрахувати і виявити, які саме акти СРСР діють, тому що немає ніякої бази цього законодавства. Ми вважаємо, що вже настав час покінчити з цією практикою. До цього кілька разів парламент намагався підвести ризику під радянським законодавством, але не спромігся цього зробити.

У питанні застосування законодавства Союзу РСР є дуже багато проблем. По-перше, фактично суспільні відносини регулюються нормами, доступ до яких обмежений, тобто ми їх не знаємо. По-друге, серйозні юридичні труднощі існують і в тих випадках, коли зміст нормативно-правового акта СРСР встановлено, тому що в такому разі він діє тільки в частині, яка не суперечить законодавству України. А як це визначити? Дуже складне питання. Ну, і по-третє, невирішуваними є юридичні колізії, які постають у випадках, коли певне коло суспільних відносин регулюється актами законодавства СРСР та не регулюється законодавством України.

Ми вважаємо, що цей законопроект треба підтримати в першому читанні. Ми намагалися внести поправки для того, щоб забезпечити захист України як суб'єкта міжнародного права з 1944 року. Тобто проект закону був доопрацьований комітетом, ми знаємо, що ще можна щось доопрацювати. Прошу колег підтримати цей законопроект у першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Миколаївна Іонова, фракція «Європейська солідарність».

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Князевич з місця. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, відверто кажучи, я все-таки застеріг би нас від того, що ми зараз робимо. Вдумайтеся, ми на вечірньому засіданні за скороченою процедурою вносимо фундаментальні зміни до одного з основоположних законів незалежної України.

Намагалися кілька урядів і кілька каденцій парламенту це питання порушити. Але щоразу вони були дуже обережні щодо такого роду, відверто кажучи, небезпечних експериментів, зважаючи на те, що це стосується цілої низки, фактично, галузей права і надзвичайно фундаментальних речей для наших громадян.

Чи кожен депутат, який голосуватиме, розуміє, за що він голосує? Чи знає він, що в цьому законопроекті передбачено, що через кілька місяців у країні не буде Житлового кодексу, не буде Кодексу законів про працю, не буде законів про захист прав споживачів, про соціальний захист чорнобильців тощо! Ціла низка речей, які безпосередньо впливають на життя наших громадян. Люди залишаться без права на роботу, без права на житло і так далі.

Ми зараз відходимо від фундаментального і концептуального підходу до законодавства. Починаючи з нової Конституції України, яку ми прийняли в 1996 році замість старої, ми передбачили, що стара втрачає чинність з моменту (ще радянська стара) набуття чинності новою і далі цим шляхом йшли через зміни всього законодавства. Останні зміни до Закону «Про всеукраїнський та місцеві референдуми», який втратив чинність у зв'язку з прийняттям Закону України «Про всеукраїнський референдум», Закону «Про мови в Українській

РСР» 1989 року, який втратив чинність після прийняття Закону України «Про засади державної мовної політики» і так далі. Всі вони втрачали чинність тільки тоді, коли з'являлися нові закони.

Зараз же з'явиться величезна за обсягом і часом законодавча прогалина, яку ми не зможемо оперативно, це просто неможливо, ніяким чином заповнити! Це призведе до невідомо яких серйозних наслідків і, можливо, до соціального вибуху.

Я вас прошу, давайте виважено підійдемо до такого роду речей. Дамо нормальний, вдумливий, розумний хоча би трирічний перехідний період.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Наталії Юрїївні Королевській.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги! Я прошу вас дуже-дуже виважено підійти до розгляду цього законопроекту. Я хочу одразу наголосити, «Опозиційна платформа – За життя» не буде голосувати за цей проект закону. Чому?

Перше. За логікою цього законопроекту з 1 січня 2020 року втратить чинність Закон України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», який був прийнятий Верховною Радою Української РСР 28 лютого 1991 року. Це реальна катастрофа щодо питання соціального захисту чорнобильців. Якщо це станеться, то ми з вами розуміємо, ця Верховна Рада не те, що рік не протримається, а, дай Боже, щоб до кінця року протрималася. Тому не треба зараз таким чином відбирати у людей останню підтримку держави.

Друге. Також матиме катастрофічні наслідки автоматична втрата чинності Кодексу законів про працю України, прийнятого Верховною Радою УРСР 10 грудня 1971 року. Це призведе до колапсу у сфері регулювання трудових відносин та захисту прав працівників. І сьогодні також це неможливо допустити. Безумовно, ми можемо підтримати зараз транснаціональні корпорації, які, справді, проти нашого

трудового кодексу. Але ж тим самим ми позбавимо будь-яких прав усіх працівників у країні.

Ми пропонуємо, якщо все-таки ви приймете без нашої участі цей законопроект у першому читанні, то не повинно бути ніякої скороченої процедури, а доопрацьовувати цей законопроект до другого читання потрібно дуже ретельно, аби в жодному разі зараз не зробити великої помилки. Зверніть на це увагу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Васильович Бондар, депутатська група «За майбутнє».

Тарас Іванович Батенко.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні друзі, шановні колеги! В Україні, як ви знаєте, відбулася декомунізація географічних назв. Проте ми фактично досі перебуваємо на етапі десовєтизації радянських законів. Але наскільки ми скрупульозно, друзі, в цьому парламенті підходили до декомунізації географічних назв. Давайте ми все-таки будемо послідовні в цьому питанні. Може, перш ніж щось поховати, треба щось народити.

Ми ж розуміємо, друзі, що законодавство України і законодавство Радянського Союзу базуються на принципово різних засадах і це зумовлює їх концептуальну розбіжність. Але ми мусимо дивитися в корінь проблеми, щоб не наламати дров сьогодні і в майбутньому. Зокрема, що стосується Житлового кодексу. Ми визначаємо, що термін, який встановлений у цьому законопроекті, до 30 вересня 2020 року, для прийняття нової редакції Житлового кодексу, для прийняття нової редакції Кодексу законів про працю може виявитися недостатнім. Новий Житловий кодекс треба розробляти вже сьогодні, тому що виникне правовий вакуум у таких важливих сферах, які стосуються всіх громадян нашої країни, за яких ми з вами відповідальні.

Ми вважаємо доречним звернутися до українського уряду, щоб ним було узагальнено точку зору щодо доцільності скасування дії актів СРСР і УРСР на території України стосовно всіх міністерств

і відомств без винятку. Це допоможе забезпечити цілісний та системний підхід до вирішення даного питання. Це стосується і трудових відносин, це стосується і судноплавства, тому що там діє статут УРСР 1967 року, і теж буде правовий вакуум.

Наша депутатська група «За майбутнє» утримається від голосування щодо цього законопроекту. Я вважаю, що нам треба детально розібратися, скрупульозно підготуватися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Макаров, «Голос».

МАКАРОВ О.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Про те, що такий закон надважливий, свідчить і те, що під час обговорення цього законопроекту, в комітеті тричі був присутній міністр юстиції. Внаслідок обговорення текст законопроекту повністю змінився. Ми неодноразово наголошували на тому, що в результаті прийняття такого закону можуть виникнути великі правові прогалини. І саме не пропаде, а з'явиться правова невизначеність.

Норми законопроекту можуть скасувати як акти щодо міжнародних зобов'язань України, так і внутрішні акти, зокрема Кодекс законів про працю України. Не бачив я в порядку денному цієї сесії прийняття на заміну Кодексу законів про працю нового кодексу.

І найголовніше, бо мало часу. Я прошу не застосовувати в цьому випадку частину другу статті 116 Регламенту і не голосувати за скорочення строку підготовки законопроекту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую пане Голово! Фракція «Батьківщина». Ну що, давайте хвилинку професійної дискусії проведемо замість кричалок і політичних гасел. Шановні колеги, прийняття цього законопроекту призведе

до порушення базового принципу юриспруденції – сталості законодавства. Тобто прибираються нормативно-правові акти, які регламентують цілі галузі права і на заміну нічого не робиться.

Так, старе радянське законодавство. Так, воно деколи не зовсім правильне і не зовсім коректне. Так, воно не відповідає викликам сучасності. Але давайте зробимо, як у нормальних країнах. Давайте розробимо новий трудовий кодекс, проголосуємо його і автоматично скасуємо дію Кодексу законів про працю. Не можна за один день залишати десятки мільйонів людей без правового регулювання в тих питаннях, які торкаються їх щодня: прийом на роботу, звільнення з роботи, відпустки, зарплати і так далі.

Така сама ситуація з Житловим кодексом, Кодексом України про адміністративні правопорушення. Давайте підемо...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Давайте підемо нормальним шляхом: розробимо і приймемо достатньо швидко акти на заміну застарілому радянському законодавству, і будемо мати нормальний процес. Повірте, кожен практикуючий юрист знає, що погана правова регламентація в десятки мільйонів разів краще, ніж відсутність правової регламентації. Закликаю всіх швидко розробити нормативні акти на заміну актам Радянського Союзу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття у першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правонаступництво України» щодо скасування дії актів СРСР та УРСР на території України» ([№ 1075](#)). Прошу народних депутатів голосувати та підтримати.

«За» – 214.

Рішення не прийнято (*Шум у залі. Оплески*).

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

«Слуга народу» – 210, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 0, «Голос» – 0, позафракційні – 4.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту закону... (*Шум у залі*). Шановні друзі, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів... (*Шум у залі*). Шановні колеги, шановні колеги! Законопроект відхилено. Шановні колеги! Я зрозумів.

Шановні колеги, проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правонаступництво України» щодо скасування дії актів СРСР та УРСР на території України» (№ 1075) відхилено.

Дякую.

Рухаємося далі. Шановні колеги, переходимо до розгляду законопроектів «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» ([№ 1008](#), [№ 1008-1](#)). Вельмишановні колеги, пропоную розгляд за скороченою процедурою. Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду за скороченою процедурою.

Надається слово представнику Президента України у Конституційному Суді України Федору Володимировичу Веніславському. Будь ласка, Федоре Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., *представник Президента України у Конституційному Суді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановна президіє! Шановні колеги! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» (№ 1008), який внесено Президентом України відповідно до статті 93 Конституції України і визначено як невідкладний.

Про що йдеться? Судова реформа на сьогодні не дала очікуваних результатів. Метою цього законопроекту є саме вдосконалення діяльності органів суддівського врядування.

По-перше, головною метою проекту закону є перезавантаження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, удосконалення діяльності Вищої ради правосуддя. Вища кваліфікаційна комісія суддів України до сьогодні так і не провела повністю кваліфікаційне оцінювання суддів. У результаті цього одні й ті самі судді, які розглядають одні й ті самі справи, отримують різну суддівську винагороду. Для того, щоб це усунути і пропонується ухвалити цей законопроект.

По-друге, пропонується скоротити кількість суддів Верховного Суду з 200 до 100. Аргументів на користь цього можна навести дуже багато, я наведу лише кілька. У світі кількість суддів Верховного Суду становить від 9 до 120, зокрема у Франції. Україна одна з найбільш бідніших країн Європи має 200 суддів Верховного Суду, які мають одну з найвищих в Європі суддівських винагород.

Окрім того, Вища рада правосуддя, яка має розглядати питання про притягнення суддів до відповідальності штучно затягує розгляд таких дисциплінарних проваджень. На сьогодні на розгляді перебувають дисциплінарні провадження, розпочаті ще у 2016-2017 роках. Це є способом тримання суддів у певній залежності.

Тому Президент України вніс цей законопроект і просить Верховну Раду України розглянути його і прийняти за основу та в цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Федоре Володимировичу.

Запрошую до співдоповіді народного депутата України Івана Івановича Крулька.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, мною поданий до законопроекту № 1008 альтернативний законопроект і метою його було привернути увагу, що проект закону, який поданий Президентом України і визначений як невідкладний, потребує суттєвого доопрацювання. Зокрема, це стосується питання діяльності відповідних комісій, які будуть займатися відбором членів Вищої ради правосуддя і Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Як автор альтернативного законопроекту я вважаю, що ми повинні застосувати до відбору суддів практику, що забезпечить відбір максимально незалежних і добропорядних представників до Вищої ради правосуддя і Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Крім того, на мою думку, законопроект, поданий Президентом України, також потребує суттєвого доопрацювання до другого читання у питанні реформування відповідних органів Вищої ради правосуддя і Вищої кваліфікаційної комісії суддів України: їх переформатування, аналізу стосовно кількості суддів, які повинні працювати у Верховному Суді, зважаючи на завантаженість цього суду та на кількість справ, які там розглядаються. Саме тому я пропоную, щоб цей законопроект був направлений на доопрацювання, був доопрацьований відповідним профільним комітетом і після цього ми могли б розглянути, дійсно, фаховий законопроект, що дозволить нам побудувати судову систему, яка буде базуватися на принципах законності і добропорядності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Івановичу.

Запрошую до співдоповіді заступника голови Комітету з питань правової політики народного депутата Валерія Івановича Божика. Будь ласка, Валерію Івановичу.

БОЖИК В.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий, шановні народні депутати! Комітет Верховної Ради України з питань правової політики розглянув на своєму засіданні проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» (№ 1008 від 29 серпня 2019 року), внесений Президентом України та визначений як невідкладний, а також альтернативний законопроект № 1008-1 від 6 вересня 2019 року, поданий народним депутатом Іваном Івановичем Крульком.

Члени комітету погоджуються з необхідністю якнайшвидшого комплексного врегулювання питання організації діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України і Вищої ради правосуддя, що і запропоновано законопроектом № 1008, результатом прийняття

якого буде удосконалення доступу до правосуддя громадян і забезпечення їхнього права на своєчасне та справедливе судове рішення.

Зважаючи на це, Комітет з питань правової політики рекомендує Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» (№ 1008 від 29 серпня 2019 року), внесений Президентом України, за результатами розгляду прийняти за основу та в цілому. А проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» (№ 1008-1 від 6 вересня 2019 року), поданий народним депутатом Крульком, відхилити. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерію Івановичу.

Переходимо до обговорення. Пропоную записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти. Будь ласка.

Запрошую до слова народного депутата Южаніну, фракція «Європейська солідарність».

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Будь ласка, прошу передати слово Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане головуєчий. Шановні колеги! Багато було сказано до мене, але не сказали одне – про що цей законопроект. Він про дві речі: про руйнацію Верховного Суду та про знищення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України і Державної судової адміністрації України різними способами.

Що стосується Верховного Суду, то через зменшення кількості суддів, у законопроекті передбачено, що зараз автоматично з 200 суддів кількість їх має вдвічі скоротитися, шляхом незрозуміло якого відбору, який має проводити Державна судова адміністрація... Я так розумію, що відбір проведено, тут просто треба освітити незрозуміло які процедури. Коли зрозуміли, що «відбір» – це погане слово, бо

воно, знаєте, дещо навіює інше, то в останньому пункті, коли йдеться про можливість переведення в апеляційні суди, написали «конкурсний відбір», а потім, напевне, схаменулися – а конкурс теж не можна проводити на одну й ту саму посаду двічі.

І як реалізувати цей законопроект ніхто не знає. Але для чого його реалізовувати? У нас було 120 суддів, три місяці тому у Верховному Суді їх стало 200, і до сих пір вони не можуть розглянути всі справи, які їм передані від вищих спеціалізованих судів. Нерозглянутими залишаються майже 70 тисяч справ. Уявіть собі, ці справи так і не будуть ніким розглянуті, тому що їм ще треба буде розглядати ті справи, які до них надходять, а це по 100-150 тисяч справ щороку. Ми матимемо серйозну проблему. Я розумію, що сьогодні міністр юстиції вже почав говорити про приватні суди, напевне, цей законопроект – це початок цієї історії.

Стосовно ВККС і ДСА, це взагалі безпрецедентна річ. Вдумайтеся, за що ми хочемо їх покарати і в який спосіб. За те, що, виявляється, хтось із заступників голови ДСА не у відповідний строк ввів електронний суд. На думку авторів законопроекту, пропонується голову, заступників і ДСА, і ВККС люструвати – уявіть собі це! – поширити на них дію закону про люстрацію, визначивши, що вони сприяли злочинному режиму Януковича, хоча той закон втратив чинність у 2014 році і був у дії всього на відповідний період існування режиму Януковича.

Зважаючи на вищевикладене, це дуже небезпечно, як на мене, це пробна куля, яка матиме наслідком не тільки руйнування всієї судової системи, а й фактично початок люстрації Майдану.

Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Єдине, що, я так розумію, оскільки ви записалися за, ви підтримуєте цей законопроект, так?

Я запрошую до наступного виступу представника від фракції «Голос» народного депутата Осадчука. Будь ласка.

ОСАДЧУК А.П., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Прошу передати слово Юрчишину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу передати слово народному депутату Юрчишину. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Партія «Голос» ще під час виборчої кампанії і устами лідера Святослава Вакарчука, й інших членів нашої фракції виступала за оновлення судової системи. Але ми не виступали за те, щоб назвати оновленням, а насправді профанувати саму ідею.

Чому? Справді, вводяться міжнародники, але чи мають вони вирішальний голос? Ні! І коли міжнародні організації просять представників більшості: «Дайте час оцінити, дайте час доопрацювати», – що робиться? Форсується прийняття, перепрошую, відбувається профанація судової реформи. Ми говоримо про те, що в нас переважають суди і скорочуємо кількість суддів. Абсурд. Не переоцінюємо, а скорочуємо. Тому ми за оновлення судової влади, але ми проти профанації самої ідеї.

Позиція нашої фракції – повернути ініціатору законопроект на доопрацювання. Не має бути поспіху. Минулого разу Верховна Рада зробила помилку – замість того, щоб впровадити рекомендації громадських експертів, представників міжнародного середовища, поспішили з рішенням. Не наступайте на ті самі граблі. Більшість, так виглядає, бере собі за сценарій назву законопроекту оформити так як обіцяли виборцям, а засунути в законопроект невідомо що.

Ні – профанаціям правильних ідей. Пропонуємо законопроект повернути на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи, скликати міжнародну спільноту, громадські організації і доопрацювати.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається представнику фракції «Батьківщина» народному депутату Сергію Власенку. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане головуєчий. Шановні колеги, я передусім хочу подякувати всьому парламенту за попереднє голосування (*Оплески*). Насправді, це реально здоровий глузд і реально те,

що треба було зробити. Дякую всім, хто голосував за, хто не голосував, хто голосував проти.

Щодо цього законопроекту. Дивіться, як твориться, як працює ця система. Записано: в Законі України «Про судоустрій і статус суддів» у частині першій статті 37 слова «не більше двохсот» замінити словами «не більше ста». Проста фраза, насправді її мета виглядає дуже підозріло, а саме отримати контроль над Верховним Судом. Отак звучить контроль над Верховним Судом.

Я в парламенті з 2008 року, я не голосував за судову реформу Януковича 2010 року. Я не підтримував реформу попередньої влади, розуміючи, що такими фразами ніхто не хоче створити чесний і незалежний суд, а хочуть отримати контроль над судовою системою. Ми очікуємо від Президента України Зеленського не клаптикових змін до законодавства, які дуже підозріло виглядають. Ми очікуємо від Президента Володимира Зеленського презентації комплексної великої судової реформи, яка забезпечувала б одне – нове якісне наповнення суддівської системи, і прийняття цим новим суддівським корпусом чесних, справедливих і законних рішень.

Єдине, що ми хочемо почути – цілісну концепцію як це буде відбуватися, а не шматочками, які дуже підозріло виглядають не лише щодо Верховного Суду, а й щодо Вищої кваліфікаційної комісії суддів. У мене багато питань до діючого або колишнього голови пана Сергія Козьякова. Але люстрація – це обмеження чиновника режиму, який офіційно визнаний авторитарним або злочинним. Я думаю, що діяльність Козьякова за станом на сьогодні під це визначення поки що, принаймні, не підпадає.

Я ще раз прошу дуже виважено поставитися до цього законопроекту. Звертаюся до пана Президента з проханням подати комплексний законопроект стосовно судової реформи, що забезпечить реальну незалежність судової гілки влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова від групи «За майбутнє» народного депутата Бондаря. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую, шановні колеги. Надзвичайно важливий законопроект. Начебто, знову ми хочемо зробити реформу судової гілки влади і нарешті дати людям спокій, щоб вони могли судитися. Ми спостерігали чотири роки і побачили чим закінчилася реформа судової влади в останню каденцію попереднього Президента. За чотири роки десятки судів як не працювали на місцях, так і не працюють, бо немає жодного судді. Сотні суддів, які так і не перепризначені, отримали заробітні плати, відбулися шалені витрати з бюджету. Тисячі суддів проходили перетестацію, а насправді переназначали тих, які лояльні і тих, які вміють виконувати накази і доручення. А тих, які не виконували або не дуже слухняні, позачищали, вибачте за це слово.

І сьогодні нам знову пропонується реформа. «Местечково», частково ми поміняємо тільки верхушечку – Верховний Суд, щоб він був слухняний, скоротимо їх на 100 чоловік і далі будемо рухатися.

Ми поки не бачимо комплексного підходу. А що ж насправді відбудеться? Що зміниться для людей? Людям легше стане? Судді швидше працювати будуть? Призначимо таким законом сотні суддів на місцях, їх сьогодні немає, вони тільки рахуються – вільні вакансії? Відкриємо десятки судів у районах, куди люди не мають можливості навіть документи подати, бо там амбарні замки висять? Ні, законопроект цього не вирішує.

Тому ми пропонуємо: давайте все-таки направимо законопроект на доопрацювання, нехай автор законопроекту і профільний комітет попрацюють, і справді завершимо комплексну реформу, щоб призначити нормальних, достойних суддів, щоб люди нарешті відчували полегшення, щоб вони могли прийти до суду і не роками чекати рішення, а за тиждень, два, три, місяць пройти процедуру і отримати рішення – нормальне, законне, яке буде їх влаштовувати, і щоб вони відчували, що справедливість є, і щоб не було цих походів по всіх інстанціях аж до Верховного Суду. Верховний Суд, як і в усьому світі, має бути останньою інстанцією, коли дійсно надзвичайно складна справа. А це не реформа.

Тому ми пропонуємо утриматися, не голосувати за цей законопроект і повернути його авторам, у комітет, хай вони попрацюють,

щоб підготувати новий нормальний законопроект і нарешті дати людям можливість...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас ще дві людини записалися. Прошу. Після цього ми переходимо до голосування.

Я надаю слово від партії «Опозиційна платформа – За життя» народному депутату Лукашеву. Будь ласка.

ЛУКАШЕВ О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Виборчий округ № 113, Луганщина. Я хотів би звернути увагу шановних колег на невідповідність назви законопроекту його змісту і суті. Ми розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівськогорядування», натомість ми отримали пропозиції щодо скорочення кількості суддів Верховного Суду.

Я прошу пригадати ситуацію, яка склалася на 15 грудня 2017 року, коли у Вищому адміністративному суді України лишалися кілька десятків тисяч нерозглянутих справ, по п'ять, вісім років їх ніхто не розглядав. Якщо ми скоротимо кількість суддів, то люди не отримають судового захисту ніколи. Так не можна робити. І я ще закликаю припинити цю постійну, перманентну судову реформу, яка спрямована на знущення, на пряме гноблення і гоніння суддів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Слуга народу» – народний депутат Кучер. Будь ласка.

КУЧЕР О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 179, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, колеги. Я у свою чергу прошу підтримати цей законопроект. Свою позицію я досить категорично висловлював на засіданні комітету, де були присутні представники Верховного Суду, Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Ми розглянули і позицію ВРП.

Я коротко зазначу, що, насправді, за кожною реформою стоять відповідні інституції. Зараз ідеться про Вищу кваліфікаційну комісію суддів, про Вищу раду правосуддя. Я казав уже і буду повторювати, що ми фактично з ВККС створили монстра, який самостійно встановлював свої правила гри і грав у цю гру, призначаючи відповідних суддів або не пропускаючи суддів. За ніч змінювалися ці правила під конкретних суб'єктів. І ми це всі знаємо.

Тому я прошу підтримати цей законопроект. Ми знаємо, що ВРП на сьогодні відіграла лише церемоніальну функцію. ВРП – це конституційний орган, єдиний за Конституцією орган суддівського врядування. Тому давайте не будемо перекручувати. У нас ВККС, по суті, за цим законопроектом... Для ВККС у нас існує правосуддя і суди для ВККС, а не ВККС для судів.

Шановні колеги, давайте будемо відвертими, я вас закликаю, нам необхідно... *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Сідайте, будь ласка.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Усі готові? Прошу зайняти робочі місця. Обговорення питання завершено, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття у першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» ([№ 1008](#)). Прошу народних депутатів проголосувати та підтримати.

«За» – 238.

Рішення прийнято *(Оплески)*.

Проголосували за – 238, проти – 54, утрималися – 46.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 236, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 0, «Голос» – 0, позафракційні – 2.

Шановні народні депутати! Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України... *(Шум у залі)*. Ще раз *(Шум у залі)*. Це зрозуміло. Я ставлю цю пропозицію. Вона набирає – йдемо. Не набирає – йдемо 14.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення

змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» (№ 1008). Прошу народних депутатів проголосувати та підтримати.

«За» – 222 (*Шум у залі*).

Рішення не прийнято (*Оплески*).

Законопроект буде розглянуто за повною процедурою. Дякую.

Рухаємося далі. Оголошується до розгляду проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення адміністративних справ» ([№ 1026](#)).

Шановні колеги, перед тим, як перейти до розгляду, ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту закону за скороченою процедурою. Прошу проголосувати та підтримати.

«За» – 243.

Рішення прийнято. Дякую.

Переходимо до розгляду за скороченою процедурою.

Запрошую до слова представника Президента України у Конституційному Суді України Федора Володимировича Веніславського. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановні колеги! Це якраз той законопроект, який частково дає відповідь на запитання поставлені за цією трибуною щодо перевантаження Верховного Суду справами.

Дійсно, на сьогодні на розгляді Верховного Суду, як сказав один із промовців, перебуває близько 70 тисяч справ. Але, треба мати на увазі, що всі справи перейшли ще з Верховного Суду України і нинішнім Верховним Судом практично не розглядаються. Це перше.

Друге, шановні колеги, законопроект, який поданий Президентом України відповідно до статті 93 і визначений як невідкладний, має на меті, можна навіть сказати, радикально розв'язати проблему перевантаження Верховного Суду, а саме Великої Палати Верховного Суду.

Ідеться про те, що на сьогодні, коли учасник справи оскаржує судові рішення з підстав порушення правил предметної чи суб'єктної підсудності, то касаційна інстанція зобов'язана на будь-якому етапі

розгляду справи передати таку справу на розгляд Великої Палати Верховного Суду. Як наслідок, відсотків 90-95 справ це саме ті справи, які стосуються предметної або суб'єктної підсудності. Саме з метою недопущення зловживання процесуальними правами, недопущення затягування розгляду справ, пропонується Президентом України цей законопроект № 1026. Норми його мають унеможливити зловживання з боку учасників судового процесу правом на оскарження на будь-якому етапі судового розгляду справи з мотивів предметної або суб'єктної підсудності. Учасник справи, який не заявляв на попередніх судових інстанціях про порушення, не матиме права робити це в суді касаційної інстанції. Також учасник, який оскаржує предметну чи суб'єктну підсудність, відповідно до цього законопроекту, зобов'язаний буде посилатися на практику Великої Палати Верховного Суду. І, якщо Велика Палата Верховного Суду вже виклала свою правову позицію з такого самого питання, тоді учасник може реалізувати це своє право. Таким чином запропонований законопроект розв'язує комплексно проблему перевантаження Великої Палати Верховного Суду. Тому просимо підтримати цей законопроект і проголосувати за основу та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Федоре Володимировичу.

Запрошую до слова заступника голови Комітету з питань правової політики народного депутата Андрія Євгеновича Костіна.

Будь ласка, Андрію Євгеновичу.

КОСТІН А.Є. Шановні колеги! Цей законопроект дуже важливий, він дійсно вирішує питання, що не дасть можливості зловживати процесуальними правами деяким колегам, які застосовують цю прогалину в процесуальному законодавстві.

Законопроект підтримується і Верховним Судом, і Комітетом з питань правової політики, який розглянув на своєму засіданні 10 вересня проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення адміністративних справ» (№ 1026 від 29 серпня 2019 року), поданий Президентом України як невідкладний, і вирішив рекомендувати Верховній Раді

України за результатами розгляду прийняти його за основу та в цілому. Прошу колег підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Штепу з фракції «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Роману Бабію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

БАБІЙ Р.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Давайте згадаємо для чого була створена Велика Палата Верховного Суду. Це своєрідна надбудова над касаційними судами, що покликана розглядати важливі справи, які направлені на узагальнення правової системи, для її удосконалення, також вона розглядає, звичайно, спори щодо юрисдикції.

Що ми маємо зараз? Наразі ми маємо некоректно сформульовану норму, відповідно до якої в разі, якщо згадується в касаційній скарзі питання про порушення правил юрисдикції, Велика Палата зобов'язана прийняти таку справу до свого провадження і розглянути її.

Що вирішує законопроект? У ньому пропонується встановити фільтри, які приберуть можливість зловживання для сторін і дозволять розвантажити Велику Палату, дозволять їй більш ефективно і швидко працювати. Цих фільтрів зараз немає і недобросовісні сторони, зокрема ті, які не зацікавлені у швидкому вирішенні спору, штучно вказують у своїх скаргах посилення на порушення юрисдикції, і Велика Палата вимушена їх розглядати. Близько 90 відсотків таких справ саме з цих підстав, коли сторона зловживає своїми правами.

Я закликаю зал підтримати цей законопроект, оскільки такі зміни дозволять пришвидшити вирішення спорів і цього очікують, зокрема, інвестори, які зацікавлені в існуванні ефективної системи судоустрою в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Михайла Михайловича Цимбалюка, фракція «Батьківщина». Прошу.

Народний депутат Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Доброго вечора! Я хочу продовжити виступ мого колеги Сергія Власенка, бо, думаю, аргументація абсолютно очевидна. Нашій фракції найлегше. Фракція «Батьківщина» не голосувала за, на наш погляд, абсолютно недолугу судовому реформу як у варіанті Януковича, так і в останньому варіанті.

А тепер вдумайтеся, що ви робите? Ідея Великої Палати розвивалася саме з тієї концепції судової реформи, яка була запропонована. І тепер ви хочете нижній стілець витягнути, думаючи, що вся конструкція буде триматися. Так не вийде. Якщо вже треба ухвалювати рішення: яким чином розвантажити Верховний Суд, треба починати з того, а як далі будуть розглядатися ці 70 тисяч справ. Знайдіть мені відповідь на це в законопроекті. Що далі будуть робити наші громадяни, юридичні, фізичні особи, які чекають на розгляд? Де відповідь?

Друге питання. Якщо ми хочемо, дійсно, провести реформу всієї судової системи – давайте тоді не вихоплювати окремі елементи, що не дозволить далі працювати судовій системі в цілому. Ми розуміємо, що нам треба вносити десятки поправок у процесуальне законодавство. Мало записати, що просто не приймаються такі заяви безпосередньо до палати, нам же треба розуміння: а що далі будуть ухвалювати в кожному конкретному випадку суди на інших інстанціях.

Тому наша пропозиція: не гратися. Судова реформа – це дуже важка річ, що буде бити по десятках мільйонів громадян. У нас дуже швидкий темп роботи, який дозволяє, зокрема, і в профільному комітеті представити концепцію судової реформи, ухвалити її і далі рухатися крок за кроком. Інакше наступить судовий хаос, судовий

«беспредел», бо в таких умовах суддям буде найлегше порушувати закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошується до слова представник фракції «Європейська солідарність» народний депутат Руслан Петрович Князевич. Будь ласка, Руслане Петровичу.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую.

Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Хочу подякувати сесійному залу за те, що дали можливість внести, на нашу думку, концептуальні поправки до попереднього законопроекту під час його підготовки до другого читання. Це дуже важливо, щоб такого роду речі, які стосуються взагалі (вдумайтеся!) цілої галузі, та не галузі, це ж в нас незалежна гілка влади, а ми так тихенько, спокійно під покровом ночі хочемо внести зміни. За це я дуже вдячний.

З приводу того, про що сказав представник Президента. Він сказав, що всі ці справи, які зараз є у Верховному Суді, це справи Верховного Суду України – ні, це справи, які передані вже новому Верховному Суду від вищих спеціалізованих судів, і в цьому небезпека. Тому що Верховний Суд України, насправді, був декоративним судом щодо подібних справ, бо стояли такого роду фільтри, які ви зараз хочете запровадити щодо Великої Палати. Навіщо тоді воно взагалі буде потрібно? Уявіть собі, хто буде займатися єдністю судової практики, якщо Велика Палата не зможе сама визначати, які справи належать до її розгляду, а які не належать.

Ви хочете віддати це все в касаційні суди, і це зроблено зараз абсолютно свідомо, щоби уникнути можливості у Велику Палату передавати справи від адміністративної юстиції. А це юстиція між людиною і державою. Держава свідомо блокує можливість для людини до кінця шукати справедливість у судах. З цією метою ви кажете, що людина повинна обґрунтувати, виписати чітко рішення інших касаційних судів у своїй скарзі до Великої Палати або послатися на практику Великої Палати, і потім касаційний суд сам буде визначати. Послухайте, друзі, касаційний суд не повинен цього робити, це сама

палата може робити. І тоді, може хоч би трішечки, залишиться проблиск на справедливість.

Я прошу до другого читання дати теж нормальний строк для опрацювання. Я вас запевняю, що ми внесемо ті поправки, які належним чином відкоригують законопроект. Дуже вас прошу дослухатися до наших пропозицій, вони не те що конструктивні, вони такі, які забезпечать правосуддя. Не перешкоджайте людям шукати справедливість у судах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова останнього доповідача. Депутатська група «За майбутнє», народний депутат Віктор Васильович Бондар. Будь ласка, Вікторе Васильовичу. Після цього переходимо до голосування.

БОНДАР В.В. Дякую, шановний пане головуєчий.

Шановні колеги, я все-таки звертаюся до вас, до всіх тут присутніх, насамперед до представників партії «Слуга народу». Все суспільство, всі громадяни очікували, що ті вибори, які відбулися, принесуть системні зміни. Зараз нам пропонують, знаєте, кусками щось латати, знову вносити зміни фрагментарно, безсистемно, не змінюючи нічого по суті. Від таких рішень, як зараз пропонується проголосувати, нічого не міняється для простих громадян. Більше того, відсікається можливість оскаржувати якісь дії в судовому процесі до найвищої інстанції, до Великої Палати Верховного Суду. Це не комплексне рішення, ми втрачаємо час, ми годину-півтори обговорюємо таке дрібне питання, яке, в принципі, нічого не змінює в суспільстві.

Ми звертаємося до вас, давайте не поспішати, ніхто не підганяє, всі громадяни готові почекати тиждень, два, три, місяць, але вийти на потужне рішення: як, дійсно, запустити нормальну роботу судової системи України, як призначити нормально суддів, як розвантажити суди, як поприбирати оцю зайву бюрократію, зробити так, щоб роками не тягнулися суди, а швидко приймалися рішення з дрібних побутових питань, щоб був нормальний захист, щоб адвокати себе відчували адвокатами, щоб у судах був порядок, щоб ремонти закінчилися, щоб люди приходили, не сиділи як у консервній банці оселедці, а щоб це,

дійсно, були достойні приміщення, щоб люди бачили зміни, щоб процесуально все швидко відбувалося. На це розраховує суспільство.

Тому давайте не гнати оцю гарячку. Для чого ми приймаємо рішення по кожному етапу окремими законопроектами? Підготуйте нормально один законопроект про системну зміну судової гілки влади, судового судочинства, процесів, які відбуваються: цивільного, кримінального і так далі. І тоді це буде, дійсно, те, що люди очікують.

Дякуємо. А зараз пропонуємо утриматися, не приймати таких дурних простих рішень...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз ми переходимо до голосування. Чи готовий зал до голосування?

Шановні народні депутати, запрошуюю зайняти свої робочі місця. Обговорення питання завершено, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення адміністративних справ» ([№ 1026](#)). Прошу народних депутатів підтримати та голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати, відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення адміністративних справ» ([№ 1026](#)). Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, ми зранку проголосували ще про включення трьох питань, які, я думаю, ми доволі швидко розглянемо. І тому, вельмишановні колеги, оголошується розгляд... Дякую.

Оголошується розгляд проекту Закону «Про внесення змін до статті 116 Регламенту Верховної Ради України щодо вимог до пропозицій і поправок до законопроекту, що готується до другого читання» ([№ 1039](#)) та законопроектів [№ 1039-1](#) і [№ 1039-2](#).

Перед тим, як перейти до цього питання, я пропоную розглянути його за скороченою процедурою. Прошу голосувати та підтримати.

«За» – 244.

Рішення прийнято. Дякую.

Ми переходимо до розгляду за скороченою процедурою. Запрошується доповідач народний депутат України Павло Валерійович Фролов. Будь ласка, Павле Валерійовичу.

ФРОЛОВ П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, сьогодні ми розглянемо ще три законопроекти щодо оптимізації роботи Верховної Ради України із переліку найнеобхідніших.

Законопроект № 1039 запропонований з огляду на те, що в статті 116 Регламенту Верховної Ради України передбачено заборону вносити поправки і пропозиції до тих частин, статей законопроектів, які не були предметом розгляду законопроекту, прийнятого в першому читанні. Але є випадки, коли декілька різних законів регулюють одні й ті самі питання, наприклад, Цивільний кодекс України і Господарський кодекс України, Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» і Закон України «Про статус народного депутата України». У зв'язку з цим відбувається ситуація, коли ми не можемо внести ті самі поправки за ідеєю в інші законопроекти, в інші закони або в інші статті.

У минулому скликанні фактично до третини законопроектів були зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради щодо невиконання цих вимог.

Тому ми пропонуємо зняти таку абсолютну заборону. І якщо законопроект буде враховувати ті пропозиції, які в інших законопроектах не були розглянуті, ми дозволимо вносити ці поправки для того, щоб забезпечити системність прийнятих законів.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павле Валерійовичу.

Запрошується співдоповідач народний депутат України Вадим Євгенович Івченко. Будь ласка, Вадиме Євгеновичу.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я хотів би насамперед звернутися до монобільшості. Ми подали альтернативний законопроект, враховуючи те, що ви почали регулювати статтю 116. Я пам'ятаю, як у минулому скликанні, коли ми розглядали закон щодо запровадження механізму «єдиного вікна» на митниці, внесли поправку, якою надали пільги на будівництво зерновозів; коли ми розглядали питання про товариства з обмеженою відповідальністю, то внесли поправку про охорону колишніх керівників урядів. І таких поправок було багато.

Потрібно врегульовувати статтю 116. Але чим наш проект відрізняється від вашого? Ви пишете, що у виняткових випадках – можливо, але при цьому ви даєте змогу порушувати цю статтю. У нашому законопроекті, який, до речі, одностайно підтриманий Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради, пропонується конкретний перелік випадків, за яких існує можливість відступу від вимог статті 116, щоб не звужувався зміст, щоб не вносилися ті зміни, які ми не обговорювали під час першого читання.

І я хочу, колеги, звернутися до кожного з вас. Ми прийшли працювати на Україну, ми прийшли регулювати Регламент Верховної Ради або голосувати за зміни до Регламенту, який буде діяти і після нас. Повірте, якщо ви зараз проголосуєте за законопроект, а за нього можна голосувати, як говорить ГНЕУ, за основу та в цілому, ми знімемо цю проблему, ви покажете нам, ви покажете тим фракціям, які сидять позаду, що готові голосувати за ті законопроекти, які

найпідготовленіші, ми старалися до вас це донести. І тільки на ваш розсуд сьогодні вноситься це питання.

Просимо підтримати законопроект «Батьківщини», який досконаліше регулює статтю 116, і ми чітко зможемо з вами проголосувати його за основу та в цілому, забути це питання і піти далі.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вадиме Євгеновичу.

Запрошується до слова народний депутат України Людмила Іванівна Марченко. Будь ласка.

МАРЧЕНКО Л.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, колеги! Фракція «Слуга народу», Тернопільщина. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до статті 116 Регламенту Верховної Ради України щодо вимог до пропозицій і поправок до законопроекту, що готується до другого читання» (№ 1039-2), який є альтернативним до законопроекту № 1039, визначеного Президентом України як невідкладний.

У проекті закону пропонується внести зміни до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, положення якої уточнюють перелік структурних одиниць основного законопроекту, прийнятого в першому читанні, до якого вносяться пропозиції і поправки під час підготовки до другого читання.

Також цю частину статті 116 розділено на два абзаци, на що звернуло увагу Головне науково-експертне управління у висновку до основного законопроекту № 1039, та доповнено положенням, відповідно до якого головний комітет, як виняток, може приймати рішення щодо врахування при підготовці законопроекту до другого читання внесених пропозицій і поправок до тих структурних частин законопроекту, що не були предметом розгляду в першому читанні, але їх внесення необхідне для реалізації запропонованих основним законопроектом змін.

Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошується до слова голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергій Віталійович Кальченко. Будь ласка, Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на засіданні розглянув всі три законопроекти: і основний № 1039, і альтернативні – № 1039-1, який був презентований депутатом Вадимом Євгеновичем Івченко, і № 1039-2, який був презентований Людмилою Іванівною Марченко.

Враховуючи те, що в альтернативному проекті № 1039-2 враховано переважну більшість тих зауважень, які висловлені у висновку Головного науково-експертного управління стосовно основного законопроекту № 1039, регламентний комітет на своєму засіданні рекомендував Верховній Раді України законопроекти № 1039 і № 1039-1 не підтримувати, а законопроект № 1039-2, внесений народними депутатами Людмилою Марченко та Оксаною Гринчук, прийняти за основу та в цілому.

Я дуже просив би народних депутатів все-таки розглянути можливість прийняти законопроект за основу та в цілому, оскільки, скажемо так, він нетоксичний. Коли ми вивчали ті закони, які були перехідними, або ту практику, яка залишилася в спадщину від Верховної Ради попереднього скликання, то бачили, що значна частина висновків, наприклад, комітетів щодо відхилення поправок (пропозицій), які подавалися між першим і другим читаннями, саме стосувалася того, що поправки (пропозиції) мають відношення до тих частин, які не були предметом розгляду в першому читанні.

Тому ми дуже просимо Верховну Раду прийняти цей законопроект у першому читанні та в цілому.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Святослав Андрійович Юраш, фракція «Слуга народу».

ЮРАШ С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Передаю слово Павлу Фролову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Валерійович Фролов, фракція «Слуга народу».

ФРОЛОВ П.В. Доброго дня ще раз!

Прошу передати слово Ользі Совгірі, тому що я був доповідачем щодо цих законопроектів.

Дякую.

СОВГИРЯ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Для нас не секрет, що саме на другому читанні обговорюється сутність законопроекту і шліфується його зміст. Тому ми просимо підтримати проект закону і проголосувати за редагування статті 116 Регламенту Верховної Ради України, якою заборонялося розглядати у другому читанні пропозиції та поправки до тих частин і статей законопроекту, які не були предметом розгляду в першому читанні. Давайте створимо собі хороші і ефективні умови для роботи над законопроектами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Іванні Орестівні Климпуш-Цинцадзе, фракція «Європейська солідарність».

Вікторія Петрівна Сюмар.

СЮМАР В.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, пане Голово. Колеги, ви знаєте, сьогодні перший раз не прийнятий законопроект тут, у Верховній Раді. І я не вважаю, що це чиясь поразка. Я вважаю, що це велика перемога здорового глузду. Бо не можна скасовувати старі закони, якщо ми не запропонували нових.

Ще одна велика перемога у нас була у вівторок, коли ми вирішили, що не можна розглядати за основу та в цілому. Тому що друге читання дає можливість кожному з нас покращити законопроект і усунути неузгодженості.

Що таке стаття 116? У статті 116 ідеться про те, що якщо ми прийняли один законопроект у першому читанні, там є конкретні предмети відання, там є конкретна сутність. І вносити поправки ми можемо тільки до предмета саме цих статей, які ми ухвалили в першому читанні. Закони великі, і коли ми вносимо пропозиції до якоїсь частинки до другого читання, якщо ми статтю 116 приберемо (оцей величезний запобіжник для зловживань), то буде бажання напихати в той закон стільки всього, що точно не буде ніяким чином узгоджуватися з назвою законопроекту, з першим читанням законопроекту.

Стаття 116 Регламенту Верховної Ради України це вкрай важлива річ для того, щоб законодавство було логічним, прогнозованим і відбувалося у правовому полі. Це один із стовпів парламентаризму і давайте його не руйнувати, він не заважає законотворчості, він робить її логічною і прогнозованою, і захищає нас з вами від зловживань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Миколайович Папієв, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни

України! Ви знаєте, перш ніж перейти до предмета цього законопроекту, я хотів би вам навести приклад. От є такі специфічні закони, як Кодекс законів про працю України (трудовий кодекс), і побажання всіх міжнародних організацій полягає в тому, що вони мають бути написані настільки доступною, простою мовою, щоб кожен громадянин, якого стосуються трудові відносини, міг зрозуміти сутність цього Кодексу законів про працю України (трудового кодексу).

Ми намагалися і Регламент написати доступною мовою, щоб кожен з нас, читаючи статтю, розумів однаково її зміст. Ось уявіть собі, ми сьогодні проголосували ці зміни до статті 116. Що записано зараз у тому законопроекті, який рекомендують проголосувати? Що головний комітет може прийняти рішення про врахування внесених пропозицій і поправок до тих структурних частин законопроектів, які не були предметом першого читання. Тобто у самому змісті цього законопроекту закладається можливість і право кожного народного депутата подати поправки не до того законопроекту і статей, які були на розгляді на першому читанні, а до всіх інших, будь-яких статей, і вже комітет приймає рішення врахувати їх або ні.

Уявіть собі, що зараз ми вносимо зміни до статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Якщо б ця норма була, ви б зараз проголосували в першому читанні, на друге читання я вже як народний депутат України маю право внести поправки не тільки до статті 116, а від першої до останньої. І головний комітет буде зобов'язаний розглядати ці поправки. Ви ж думайте, що ви голосуєте! Тобто, ви голосуєте моє право вносити в комітет поправки не до цієї статті, а до всіх статей законопроекту. Шановні, схаменіться, прочитайте, я вас дуже прошу, читайте і вдумуйтеся.

І треба голосувати так, щоб ми не ускладнювали собі роботу, ви боретесь зараз проти оцього законодавчого спаму, а самі ж породите його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Володимирович Цабаль, фракція «Голос».

Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Шановні колеги! Я впевнений, у жодного з нас немає сумніву, що треба проводити реформу парламенту, це те, про що нам постійно говорять наші європейські колеги, коли ми бачимо, скільки у нас неефективних рішень. Але, на жаль, ми не можемо підтримати цей законопроект. Ми не можемо підтримати його з такої причини: для того, щоб ми працювали ефективно, для того, щоб не було того сорому, коли на камерах у нас зафіксовано всього-на-всього 50 людей у залі, нам треба системно змінювати весь Регламент. У жодному разі точкові зміни нам не допоможуть і не зроблять нашу роботу ефективною. Тому ми і закликаємо всіх народних депутатів приєднатися або до нашої ініціативи комплексної зміни Регламенту, що ми внесли до парламенту, або давайте всі разом напрацюємо зміни, один раз змінимо Регламент так, щоб він працював ефективно.

Якщо говорити про цей законопроект, то давайте скажемо відверто, в такому вигляді, як він запропонований, він закріплює найганебніші практики, які були в минулих скликаннях, коли приймався проект закону, а потім однією поправкою або декількома поправками в нього вносили зовсім інші зміни. Так, у нас, наприклад, у законопроекті про захист дітей з'явилася чомусь допомога деяким олігархам. Або в законопроекті про дерегуляцію з'являлися рейдерські норми. Таким чином, ми офіційно даємо можливість комітетам маніпулювати нашими з вами законопроектами.

Тому ще раз, з великою повагою до автора цього законопроекту за бажання реформувати парламент, звертаюся до вас: давайте зупинимо ці точкові зміни, давайте візьмемо час, місяць-два, внесемо єдині зміни до Регламенту, комплексний законопроект, і будемо працювати ефективніше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Фролов, увімкніть мікрофон, з мотивів.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної*

Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановні колеги! Лубінець, депутатська група «За майбутнє». Я хочу підтримати колегу з «Голосу», який щойно виступав, і звернутися до всіх: ми практично кожен день намагаємося внести зміни до Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», чи не потрібно нам щось уже системно напрацювати і показати, що, дійсно, цей закон давно потрібно було змінити.

І ще, я зараз хочу звернутися до нових народних депутатів – 80 відсотків присутніх у цій залі. Я розумію, що прочитати всі законопроекти дуже важко, і у мене є до вас слухна пропозиція: коли ви не знаєте як голосувати, відкривайте, будь ласка, і читайте висновок Головного науково-експертного управління, де вказано, що розглянуто три законопроекти – № 1039, № 1039-1, № 1039-2 і зазначено, що надати перевагу № 1039-1.

Тому, колеги, я вас закликаю, коли ви не знаєте як голосувати, відкрийте, будь ласка, якщо не читаєте всі законопроекти, хоча б висновок ГНЕУ і голосуйте. Повірте, там поганого не порадять (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович.

ФРОЛОВ П.В. Я хочу пояснити, перше, ми, партія «Слуга народу», категорично...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що ви включаєте? Я попросив, Сергій Владиславович Соболев з трибуни, з мотивів.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, зараз ми розглядаємо найважливішу норму Регламенту – або робота парламенту буде заблокована, або, дійсно, парламент почне працювати. Що таке стаття 116? Це стаття, яка завжди зупиняла всі найгірші лобістські рішення, які протягувалися в законопроекти через інші законопроекти, які ніякого відношення до них не мали.

У нас була практика, коли, вдумайтеся, в законопроект про театральну діяльність вносили поправки до митного або податкового законодавства, і ми це зупиняли саме завдяки статті 116.

Не робіть цього, бо ми фактично потрапляємо в ситуацію, коли навіть той виправлений законопроект, який під номером 1, дозволить зловживати цим правом.

Це законопроект, який призведе парламент до небезпечних речей. Ви не побачите тієї норми, яку змінюють, і не прочитаєте її, тому що вона з'явиться до іншої статті, і ви не зможете до неї навіть поправки внести. Так, є така практика, наприклад, у Раді Європи. Але ця практика зупиняється всього десятьма депутатами, які відхиляють таку поправку, або можна тоді подати поправку на третє читання. Ну, не може бути такого, щоб регулювалися норми, які навіть не розглядалися в залі.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Фролов, фракція «Слуга народу».

ФРОЛОВ П.В. Шановні колеги, не треба маніпулювати. Про що йдеться? Про те, що ви всі можете внести поправки до будь-якого законопроекту, і комітет може врахувати все. Просто, якщо стосується ідеї, яка не відноситься до цього законопроекту, то ми не можемо її врахувати. Я вам процитую про що йдеться, ми... (*Шум у залі*). Залишається заборона вносити поправки до тих текстів, які не були предметом розгляду в першому читанні. Але можна зробити виключення, якщо внесення таких пропозицій і поправок зумовлено необхідністю внесення виправлень, уточнень, усунення помилок або суперечностей у тексті. Але в нас є правові норми, які і в одному законі, і в іншому. Вносимо в один, в інший ми не можемо вносити, або можемо і буде зауваження Головного юридичного управління.

Ми проти лобізму, ми за системну переробку Регламенту із залученням усіх фракцій і груп, усіх депутатів, але цей законопроект для того, щоб не було формальних зауважень. Комітети як працювали, так і працюють. Залишається можливість сформулювати ті самі ідеї, якщо вони в двох законах або в різних статтях прописані. Просто виправити неузгодженість, щоб була системність нашого законодавчого поля. Ну, не треба маніпулювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми сьогодні голосуємо цей законопроект у першому читанні. Буде можливість його доопрацювати в комітетах, якщо це буде необхідно. Оскільки обговорення завершено, переходимо до голосування.

Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до статті 116 Регламенту... *(Шум у залі)*.

Не по черзі, а той, що підтримав комітет. Проект Закону «Про внесення змін до статті 116 Регламенту Верховної Ради України щодо вимог до пропозицій і поправок до законопроекту, що готується до другого читання» ([№ 1039-2](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 240, проти – 55, утрималися – 30.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 237, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 0, «Голос» – 0, позафракційні – 3.

Шановні народні депутати, переходимо до наступного питання порядку денного. Проект Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо запровадження електронного документообігу, пов'язаного із законодавчим процесом» ([№ 1044](#)) та проект [№ 1044-1](#). Пропоную розглянути за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 250, проти – 2, утримався – 61.

Слово для доповіді надається народному депутату України Павлу Валерійовичу Фролову.

ФРОЛОВ П.В. Шановні колеги! Шановна президіє! Кожного дня ви отримуєте кілограми, а за тижні це виходить тонни паперу.

Суть законопроекту дуже проста – перевести документообіг, пов’язаний із законодавчим процесом, у електронний вигляд (*Оплески*).

У кошторисі Верховної Ради передбачено більше 4 мільйонів гривень на папір, але з нашою продуктивністю ми можемо вийти, якщо не приймемо цей законопроект, за межі, доведеться збільшувати статтю. Тому я пропоную прийняти цей законопроект і зберегти наші ліси, екологію, зробити зручним для нас, передусім, законотворчий процес.

Ми вже продумували і тестували всі ці системи. Можна буде визначати, кому підписувати, всім або по черзі депутатам відправляти. Буде зручно підписувати поправки і реєструвати законопроекти. І нам з планшетами буде зручно працювати тут, без паперу.

Прошу підтримати.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді альтернативного законопроекту № 1044-1 надається народному депутату України Людмилі Іванівні Марченко.

МАРЧЕНКО Л.І. Шановний головуючий! Шановні народні депутати України! Проектом альтернативного закону № 1044-1 пропонується, що законопроект, проект іншого акта разом із супровідними документами подаються у формі електронних документів, на які накладено кваліфікований електронний підпис (стаття 91). Пропозиції, поправки, висновки до законопроектів подаються також у формі електронних документів, на які накладено кваліфікований електронний підпис (стаття 92). Щодо кожного законопроекту, включеного до порядку денного сесії Верховної Ради, Апарат Верховної Ради України та головний комітет ведуть справу в електронному вигляді (частина перша статті 97).

Крім того, всі законопроекти, навіть ті, які розглядаються за спеціальними процедурами, надаються народному депутату України шляхом розсилки на адресу електронної пошти на поштовому сервері Верховної Ради інформаційного листа про реєстрацію законопроектів (стаття 98).

Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Роман Михайлович Лозинський, фракція «Голос».

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Прошу передати слово Ярославу Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, тільки що ми бачили голосування, коли практично весь зал не голосував за зміни, окрім однієї фракції. Це, напевно, показник того, що зміни бажано було б обговорити з усім залом, а не лише з певною частиною, хоча вона і становить більшість (*Оплески*).

Щодо цього законопроекту. Ще раз, ми дуже підтримуємо бажання реформувати парламент, він неефективний. Оцей стос паперу – це те, що нам усім роздається. Я впевнений, що той, хто хоча б трішки думає про екологію... Ну, нам усім соромно за те, що ми, єдиний законодавчий орган країни, маємо такі, скажемо, доісторичні рішення для того, щоб роздавати ці речі. І цей законопроект частково розв'язує дану проблему. Але знову ж таки для того, щоб змінити Регламент, щоб ми працювали разом усі ефективно, ми закликаємо всіх вас, давайте всі фракції дадуть представників, напрацюємо єдиний документ, яким змінимо роботу парламенту. І будемо працювати якомога ефективніше, ну, напевно, в контексті цього законопроекту, і екологічніше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Віталійович Кальченко з місця.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув обидва законопроекти. Зважаючи на те, що саме в альтернативному проекті № 1044-1 враховано і зауваження Комітету з питань

цифрової трансформації, і більшість зауважень Головного науково-експертного управління, регламентний комітет рекомендував Верховній Раді прийняти за основу та в цілому законопроект № 1044-1, внесений народними депутатами Оксани Гринчук та Людмили Марченко.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Леонтійович Бондар, фракція «Європейська солідарність».

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Виборчий округ № 119. Передайте, будь ласка, слово Олегу Синютці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Синютка, фракція «Європейська солідарність».

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Я як член регламентного комітету хочу привернути вашу увагу до дивної закономірності, яка в нас відбувається впродовж останнього тижня. Законопроекти про внесення змін до Регламенту, які були в порядок денний внесені і передбачалося розглядати їх наступного тижня, по одному, делікатно, в основному наприкінці дня, коли увага народних депутатів уже не є зосередженою, вносяться на розгляд сесійного залу.

Насправді сьогодні це одні з найважливіших рішень. І я думаю, тут усі колеги депутати зійшлися в думці, що ці норми треба підтримувати разом, виходячи з кращої організації роботи Верховної Ради України.

І хочу сказати, що «Європейська солідарність» абсолютно підтримує впровадження електронних сервісів. Життя довело, що ті, які

впровадили електронні сервіси, стали успішними, динаміка їх розвитку набагато швидша. Але, колеги, я насправді дуже дивуюся, що від доброго гасла, від доброго наміру «держава в смартфоні» у нас виходить так, що смартфон стає все більшим, а держави, шановні друзі, після наших рішень стає все менше.

Я хотів би звернути вашу увагу на цей поспіх і непрофесійність, яку деколи можна побачити в цьому сесійному залі. Я точно знаю, що ми всі керуємося благими намірами, і переконаний в тому, що ми хочемо підтримати найкращі законопроекти. Стосовно даного законопроекту, то ми, насправді, ризикуємо сьогодні, по-перше, проголосувати проект, до якого немає програмного забезпечення і про це ми говорили на засіданні регламентного комітету, по-друге, 100 відсотків – матеріали треба роздавати в електронній формі. Але ми можемо порушити документообіг, за яким буде визначатися доля держави.

Тому, якщо говорити про електронний документообіг – однозначно так. Якщо говорити про поспіх, непрофесійність, нефаховість і взагалі про дискредитацію добрих ідей, то, шановні друзі, – однозначно ні і ще раз ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Дмитру Валерійовичу Лубінцю, депутатська група «За майбутнє».

Після нього виступатиме Довгий, і голосуємо.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Шановні колеги, вкотре ми підкреслюємо, що готові долучитися до робочої групи з напрацювання гарного законопроекту – про зміни до Закону «Про Регламент Верховної Ради України». Ми ж тут усі адекватні, практично всі маємо вищу освіту. Просто вдумайтеся, за що ви зараз проголосуєте. У частині першій статті 97 ви пропонуєте подавати папери виключно в електронному вигляді, а в частині третій пропонуєте якимось чином до справ в електронному вигляді додавати друковані оригінали документів. Так ви самі визначтеся: або все в електронному вигляді, або в цій же статті ви все-таки пропонуєте якусь частину паперових документів. Ви розумієте, що ви подаєте законопроект, який фактично невеликий, але його норми самі собі суперечать. Це перше.

Друге. Ми вітаємо, що ви хочете все перевести в електронний вигляд. Але коли до нас надійде, скажемо так (моделюємо ситуацію),

звернення від правоохоронних органів, а їх багато звертається до Апарату Верховної Ради, що в Апараті повинні сказати: у нас зміни до законодавства, все в електронному вигляді, ми вам на електронну адресу перешлемо. Тобто, ви розумієте, ви хочете прибрати таке поняття як справа конкретного законопроекту.

Третє. Я вам відкрию таємницю, ми в попередньому скликанні, зокрема регламентний комітет, де я працював п'ять років на посаді секретаря, неодноразово порушували питання роздати всім народним депутатам (або хай принесуть свої) планшети, щоб ми позбавилися оцих тонн паперу. І дійшли до того, що без зміни самого електронного продукту, ми не можемо цього зробити. Тому, друзі, не робіть дурниць і не голосуйте за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олесь Довгий, 1 хвилина, з мотивів.

ДОВГИЙ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 102, Кіровоградська область, самовисуванець). Доброго дня! Шановні колеги, я вам хочу сказати одну річ. У минулому парламенті багато обговорювалося питання електронного документообігу, але з якихось причин хтось його не запустив. І коли ми зрозуміли, що його не запустять, ми вирішили, хочеш зробити добре – зроби сам.

Кожен депутат (одна людина) отримує на день щонайменше те, що я тримаю в руках. Мало того, що ти не можеш, в принципі, знайти, чого це стосується, я ще співчуваю всім тим жінкам, які ходять і розносять ці документи. До того ж, це дикість у сучасному світі, де питання деревообробки і екологічності взагалі є питанням номер один. Я вам свідомо заявляю, ми розробили, я представляв фракцію, яка мала 20 чоловік, ІТ-продукт, який був у цьому планшеті. У нас 20 чоловік, які п'ять років ходили на роботу з цим планшетом. Секретаріат мав до нього доступ. Ми мали онлайн аналітику щодо кожного без винятку законопроекту, мали можливість побачити висновки усіх служб.

У мене пропозиція до вас, пане Голово, і до шановної президії. Я із задоволенням це напрацювання, цю платформу, яка п'ять років успішно пропрацювала, передам вам і буду радий, якщо ви її використаєте, і швидше запустите електронний документообіг. Правда, ми над нею працювали рік чи півтора, вона вже готова. Ми її вам передаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Маріковський з мотивів, 1 хвилина, і переходимо до голосування.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! Ми ретельно працюємо над законодавчим процесом, але забуваємо про екологію. Коли нам кожного дня вручають таку кипу паперу, ми розуміємо, що нам зручно, можливо, взяти це, а потім 40 хвилин сортуємо його, що в сучасних умовах абсолютно неефективно. При тому, що на кожного депутата за півроку його діяльності 10 дерев вирубується для того, щоб забезпечити його просто цим папером, а він навіть не читає цих документів.

Тому, будь ласка, прошу підтримати законопроект № 1044-1 за основу, і далі, якщо будуть зауваження, ми врахуємо їх на комітетах.

Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Вікторович Пузійчук з мотивів, фракція «Батьківщина», 1 хвилина, і переходимо до голосування.

ПУЗІЙЧУК А.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановний пане Голово, шановні колеги! Ми бачимо ще один із законопроектів, який матиме велику підтримку в залі. Фракція «Батьківщина» одногolosно підтримує запровадження електронного документообігу в законодавчому процесі. Але електронний

документообіг має бути системним, охоплювати всі етапи законодавчого процесу та містити чітко регламентовані правила.

Ми пропонуємо підтримати цей законопроект за основу.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Обговорення питання завершено. Переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо запровадження електронного документообігу, пов'язаного із законодавчим процесом» ([№ 1044-1](#)).

Шановні колеги, як говорили працівники Апарату, декілька скликань тому всім роздали комп'ютери, після цього вони зникли. Тому давайте все-таки зробимо так, щоб це відійшло в історію, і ми, нарешті, стали парламентом, який буде працювати відповідно до тих викликів, які перед нами стоять, та будемо в режимі діджиталізації.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 270, проти – 1, утрималися – 47.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо запровадження електронного документообігу, пов'язаного із законодавчим процесом» ([№ 1044-1](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 268, проти – 2, утрималися – 49.

Дякую.

Переходимо до останнього питання порядку денного. Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо втрати права народних депутатів України на фінансове забезпечення у разі

пропуску без поважних причин пленарних засідань Верховної Ради України або засідань комітетів Верховної Ради України» ([№ 1035](#)) та два альтернативних ([№ 1035-1](#), [№ 1035-2](#)). Пропоную розглянути за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 258, проти – 2, утрималися – 50.

Слово для доповіді надається народному депутату України Павлу Валерійовичу Фролову.

ФРОЛОВ П.В. Шановні колеги! Насправді, цей законопроект Верховна Рада мала б розглянути, якщо не першим, то другим після зняття недоторканності. Про що в ньому йдеться? Про те, щоб народні депутати працювали так само наполегливо і так само регулярно, як і всі українці.

Законопроектом передбачено, якщо протягом календарного місяця депутат пропустить більше третини пленарних засідань та/або більше половини засідань комітету, він втратить право на фінансове забезпечення, не отримає гроші за цей календарний місяць.

Крім цього, раніше була практика, коли в пленарному режимі працював зал, а насправді було 20-30 депутатів. Так от, для того, щоб розпочати пленарне засідання необхідно 226 депутатів; приходили депутати, наші колишні колеги, вставляли картки і починали працювати.

Цим законопроектом ще передбачено, що буде відбуватися реєстрація не шляхом вставляння карток, а шляхом натискання кнопки «за». І нарахування зарплати теж буде здійснюватися по натисканню кнопки. Ми також припинимо оці розписи в кулуарах, коли перед пленарним засіданням необхідно депутату піти і підписатися про свою присутність, деякі, у тому числі і я, забувають піти розписатися.

Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді альтернативного законопроекту № 1035-1 надається народному депутату України Альоні Іванівні Шкрум.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановна президіє, шановні колеги, шановні українці! Для мене, чесно, неочікувана радість доповідати цей законопроект, тому що, я вам скажу правду, він був зареєстрований 1 листопада 2016 року. Проект, який я зараз доповідаю, було зареєстровано мною, моїми колегами з фракції «Батьківщина» і моїми колегами з різних фракцій, тоді міжфракційного об'єднання «Єврооптимісти», 1 листопада 2016 року.

Ідея була дуже проста: позбавляти депутата заробітної плати за систематичні прогули у Верховній Раді, засідань Верховної Ради. Тоді в 2016 році регламентний комітет дуже довго це питання не розглядав, а коли розглянув, рекомендував відхилити, і ми до нього так і не дійшли. Тепер ми до нього повертаємося, настав його час, чому я, в принципі, дуже рада. Законопроект ми розробили за аналогією із Законом України «Про державну службу», коли державний службовець або будь-який громадянин України перший раз прогулює роботу, він отримує догану, якщо він прогулює другий раз, то його вже може бути звільнено.

Ми пропонуємо, якщо народний депутат більше ніж два рази протягом місяця прогулював пленарне засідання, щоб його позбавляли заробітної плати. А заробітна плата, у нас була ідея, як на мене дуже гарна і правильна, передається до спеціального фонду для стипендій талановитих дітей у школах України за спеціальною програмою Міністерства освіти і науки України. Я просила б цю ідею розглянути і втілити, бо інакше зекономлені гроші будуть просто повертатися до державного бюджету і там фактично зникати. Думаю, було б правильно передавати їх для українських дітей.

Колеги, я також хочу зауважити, що такий закон має діяти тільки, якщо депутат, дійсно, працює в сесійному залі. Ви вже знаєте, працювати в сесійному залі це не означає, просто сидіти на цих незручних стільцях і тиснути бездумно кнопки. Це означає, подавати поправки, виступати щодо законопроектів, мати політичну позицію, вносити законопроекти.

Тому ми пропонували б підтримувати цю ідею лише в комплексі, не забираючи у депутатів право вносити законопроекти, право виступати щодо поправок і не вносячи ті зміни в Регламент, які ви на сьогодні, на жаль, пропонуєте внести. А цей законопроект підтримаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова для доповіді законопроекту № 1035-2 запрошується народний депутат України Людмила Іванівна Марченко.

МАРЧЕНКО Л.І. Шановна президіє! Шановні народні депутати України! Положеннями альтернативного законопроекту № 1035-2 пропонуються зміни до статті 33 Закону України «Про статус народного депутата України» та до статті 26 Регламенту Верховної Ради України. У разі прийняття законопроекту народному депутату України, який без поважних причин не бере участі в більше як одній третині пленарних засідань Верховної Ради України та більше як половині засідань комітету, до складу якого він входить, за розпорядженням Голови Верховної Ради України буде припинено відшкодування витрат, пов'язаних із виконанням депутатських повноважень.

Передбачено, що рішення про припинення такого відшкодування прийматиметься комітетом до предмета компетенції якого належить питання депутатської етики на підставі даних реєстрації за допомогою електронної системи підрахунку голосів картками та відомостей щодо обліку робочого часу народних депутатів України, наданих Апаратом Верховної Ради України.

Запропоновані зміни до Регламенту передбачають, що реєстрація народного депутата України на пленарному засіданні Верховної Ради України буде здійснюватися лише за допомогою електронної системи шляхом натискання кнопки «за», а нарахування заробітної плати за час участі у пленарному засіданні буде здійснюватися на підставі даних електронної реєстрації.

У проекті закону враховуються окремі зауваження, що були викладені у висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України до основного законопроекту № 1035.

Пропонується прийняти проект закону № 1035-2 за основу та в цілому. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Павло Васильович Павліш, фракція «Слуга народу».

ПАВЛІШ П.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Фролову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Павлу Валерійовичу Фролову.

ФРОЛОВ П.В. Прошу підтримати законопроект № 1035-2 і ще раз наголошую на тому, що ми маємо працювати. Для того, щоб ми працювали тут, у залі, ефективно, ми маємо передбачити відповідальність за те, якщо ми не будемо працювати. На сьогодні пропонуються фінансові санкції.

Хочу нагадати, що ми відправили до Конституційного Суду України для одержання висновку законопроект, який передбачає за такі прогули взагалі втрату мандата. Але в тому законопроекті йдеться про одну третину пленарних засідань і одну третину засідань комітетів впродовж чергової сесії.

Прошу підтримати законопроект № 1035-2.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександра Юрїївна Устінова, фракція «Голос».

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ярославу Железняку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, завтра буде п'ятниця, і зазвичай, була така традиція у минулому скликанні, був напівпорожній зал. Якщо ми не змінимо комплексно Регламент, не буду довго вже розповідати про те, що це необхідно, то така практика, на жаль, може продовжитися.

Запропонований законопроект частково вирішує це питання, хоча, напевне, було б логічним подумати, щоб ми не просто знаходилися в залі для того, щоб слухати запити, а для того, щоби працювати на благо країни, покращувати законодавство.

Але в цьому законопроекті є і недоліки. По-перше, нам треба дуже чітко виписати, що ж таке «поважні причини». На жаль, якщо ви зараз відкриєте законодавство, то зрозумієте, що за певної долі креативності, під поважною причиною можна подати будь-яку затримку і так далі. По-друге, якщо ми говоримо про прогули під час засідань комітетів, то треба дуже чітко виписати, напевне, так, як пропонувала партія «Голос», щоб не протягом календарного місяця, коли таке засідання комітету може відбутися аж один раз, і ви просто будете, не потрапивши на нього, втрачати заробітну плату, а хоча б протягом однієї сесії, і вже як санкцію на наступну сесію. Я впевнений, що такі речі ми разом можемо доопрацювати до другого читання.

Прохання підтримати один із законопроектів, нам більше подобаються альтернативні, які доопрацьовані, але, знову ж таки, з тим, щоб ми доопрацювали ці зміни якомога швидше, щоб закон діяв, а не для того, щоб ми отримували від депутатів тепер не тільки селфі з пустої зали, а ще й довідки, чому вони не прибули на засідання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Яні Вадимівні Зінкевич, фракція «Європейська солідарність».

Вікторія Петрівна Сюмар.

СЮМАР В.П. Колеги, читаю законопроект і розумію, що зелена кнопка таки нас хвилює, тому що вона стає ключовою для визначення того, чи є депутат на роботі, чи його тут немає. Я дуже підтримую

діджиталізацію, я цією штукаю користуюся дуже давно. Але якщо ми вже за таку діджиталізацію, то давайте зробимо нарешті цю систему «Рада-4», щоб там була кнопка «реєстрація». Тому що кнопка «за» – це кнопка «за», правильно? Тобто, це не кнопка реєстрації, це кнопка схвалення закону. Але це, звичайно, все дрібниці.

Стосовно оплати праці. Ну, як людина, в якій відвідуваність за останні п'ять років була 89 відсотків, я вам можу сказати, що ті, кому важливі кошти, вони ходять на роботу і за кожен пропуск їм однаково ці гроші знімають. Ви хочете це унормувати? У принципі, це нормальна пропозиція.

Але, дивіться, коли ми говоримо про пропуск половини засідань комітетів, у мене до вас буде величезне прохання. Депутат приходять в комітет, насправді, працювати, а не просто піднімати руку і протягувати те, що йому спустили згори. Давайте будемо в комітетах працювати, фахово обговорювати і ключове – читати законопроекти, бо в цьому суть роботи депутата. Вона не в тому, щоб натискати кнопки, колеги, не в тому, навіть, щоб сидіти в незручному залі, а в тому, щоб мати бачення, писати закони, обговорювати їх, втілювати їх у життя, в комітетах багато працювати, і робити все це краще.

І не втримаюся. Все-таки скажу з приводу законодавчої техніки цього маленького законопроекту, як приклад. Ви пишете в першій частині «відомостей щодо обліку присутності», а в другій частині «дані реєстрації». Так-от, що таке облік присутності і чим він відрізняється від реєстрації? В одному законопроекті можна було б, в принципі, написати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Григорій Миколайович Мамка.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Прошу передати слово Наталії Приходько.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Приходько, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Шановні українці! Впевнена, що в цьому залі немає жодного народного депутата, який сумнівався би в тому, що необхідно вносити зміни до Регламенту. Я вперше обрана народним депутатом України, але для мене, ви знаєте, Регламент – це певний основний закон життя нашого парламенту. Тому не можна так хаотично, несистемно вносити до нього зміни.

Депутатська фракція «Опозиційна платформа – За життя» виступає за дисципліну, тому ми підтримаємо законопроект № 1035-2 за основу. Але я хочу вам сказати, що цей проект закону можна трошки по-іншому назвати. Він не про те, відсутній чи присутній депутат, він про запізнення. Тому що, якщо депутат прийшов о 10.00, натиснув кнопку «за» і вийшов, вважається, що він присутній на засіданні, але він не пропрацював там жодної години. І якщо депутат прийшов о 10.03 і не встиг натиснути кнопку «за» о 10.00, але пропрацював цілий день, він вважається відсутнім.

Тому, мені здається, цей законопроект потребує надзвичайно ґрунтовних змін, і депутатська фракція «Опозиційна платформа – За життя» пропонує прийняти його за основу і доопрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Віталійович Кальченко з мотивів, 1 хвилина.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Регламентний комітет на засіданні розглядав усі три законопроекти і, враховуючи, що саме в альтернативному № 1035 дріб 2 враховані ті рекомендації, які висловлені у висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти в першому читанні та в цілому альтернативний проект № 1035 дріб 2.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки не дріб, а тире два, № 1035-2.

Дмитро Валерійович Лубінець.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Шановні колеги, я вкотре зараз вам покажу наскільки недосконалий цей законопроект. Щоб ви зрозуміли, о 10 годині у нас відбувається реєстрація. Юридично – ваші картки стоять, юридично – ви в залі відпрацювали цілий день. А якщо ти запізнився, про що сказала моя колега, не встиг вставити картку, але прийшов через 10 хвилин і цілий день натискаєш на кнопки і голосуєш – тебе нема. Це перше.

Друге. Ви хочете обмежити кошти, які надаються народному депутату на депутатську діяльність. Де логіка? Депутат не приходять, обмежуйте його заробітну плату. Це різні речі. А кошти, які виділяються на депутатську діяльність – це кошти, які можна надати людям, наприклад, на окрузі комусь допомогти. Тому якщо депутат не приходять – обмежуйте заробітну плату. В цьому ж логіка.

І так само розумію, що знову ж таки не читали цей законопроект. Висновок ГНЕУ – всі три законопроекти відправити на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадим Євгенович Івченко з мотивів, фракція «Батьківщина».

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Колеги, я завжди кажу так, як є. Гарний законопроект і своєчасний. Потрібно його приймати. Є технічні питання, про які говорять колеги, які ми маємо відпрацювати в комітеті, щоб у нас не було зловживань, скажімо, з реєстрацією народних депутатів.

Але водночас, колеги, за нас, як за партію «Батьківщина», проголосувало більше 1 мільйона 100 тисяч людей. Вони дали нам право виступати із законодавчою ініціативою, подавати поправки, вони дали нам можливість вказувати, де корупційні поправки, де корупційні моменти, де вкрай лобістські закони.

Колеги, ми просимо, щоб ви одумалися. Ну неможливо сьогодні процедурним рішенням Верховної Ради, за що ви проголосували в першому читанні, позбавити народних депутатів з опозиції можливості захищати свою позицію, свої поправки і головне – позицію тих людей, які віддали більше 1 мільйона 100 тисяч голосів. За інші партії теж віддали. Тому давайте системно підійдемо. І для того, щоб ми працювали ефективно в цьому парламенті, дамо всім можливість

виступати, говорити і захищати ті поправки і закони, які ми вважаємо за потрібне, особливо ті, за які нам рекомендують голосувати виборці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено. Переходимо до голосування. Прошу всіх зайняти свої робочі місця. Цей законопроект можна було б назвати по-іншому: «Народні депутати, давайте ходити на роботу».

Тому зробимо так, щоб ми почали виконувати ту обіцянку, яку давали нашим виборцям: народний депутат все-таки буде працювати як у залі, так і в комітеті, а якщо є якісь доопрацювання, я впевнений, що на засіданнях комітетів все це можна буде здійснити.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» та до Регламенту Верховної Ради України щодо припинення відшкодування народному депутату України витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, у разі пропуску без поважних причин пленарних засідань Верховної Ради України або засідань комітетів Верховної Ради України» ([№ 1035-2](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 288, проти – 1, утрималися – 27.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 239, «Опозиційна платформа – За життя» – 8, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 11, «За майбутнє» – 4, «Голос» – 17, позафракційні – 9.

Шановні народні депутати, пропоную відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проголосувати пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання законопроекту № 1035-2. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати, я вас вітаю, ми опрацювали всі питання порядку денного. Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим.

Дякую.

Забирайте, будь ласка, картки. Завтра починаємо працювати о 10 годині ранку.